

MIESZKAĆ (2942) *vb impf i pf*

impf (2941) [w znac. **I.**], *pf* (1) [w znac. **II.**].

mieszkać (2480), **mięszkać** (462); *mięszkać* *BartBydż* (2), *GroicPorz* (6), *OrzList* (5), *Prot* (9), *WierKróc*, *ReszHoz* (2), *ArtKanc* (34), *KolakCath* (2); *mieszkać* : *mięszkać* *ZapWar* (5:5), *BierEz* (36:3), *HistJóz* (5:1), *MiechGlab* (39:1), *BierRozm* (3:1), *RejPs* (12:1), *LibMal* (34:42), *RejKup* (15:1), *MurzHist* (1:1), *MurzNT* (11:15), *GliczKsiąż* (1:28), *LubPs* (43:1), *KrowObr* (22:36), *Leop* (188:2), *UstPraw* (1:10), *BibRadz* (43:181), *BielKron* (286:10), *HistRzym* (1:1), *BudBib* (137:1), *CzechRozm* (24:12), *SkarJedn* (10:2), *SkarŻyw* (104:23), *CzechEp* (29:1), *NiemObr* (32:3), *ReszPrz* (5:5), *RzeszList* (2:2), *ActReg* (16:7), *CiekPotr* (7:5).

e oraz *a* jasne (w tym w a 7 r. błędne znakowanie).

inf *mieszkać* (348). $\diamond$ *praes* 1 *sg* *mieszkać* (76). $\diamond$ 2 *sg* *mieszkać* (49). $\diamond$ 3 *sg* *mieszkać* (452). $\diamond$ 1 *pl* *mieszkać* (54). $\diamond$ 2 *pl* *mieszkać* (28). $\diamond$ 3 *pl* *mieszkać* (362). $\diamond$ *praet* 1 *sg* *m* *mieszkać*, -m, -em *mieszkać* (23). *f* -m *mieszkać* (2). $\diamond$ 2 *sg* *m* -ś *mieszkać* (6). $\diamond$ 3 *sg* *m* *mieszkać* (363). *f* *mieszkać* (47). *n* *mieszkać* (26). $\diamond$ 1 *pl* *m* *pers* *mieszkać*, -smy *mieszkać* (9). $\diamond$ 2 *pl* *m* *pers* *mieszkać*, -ście *mieszkać* (5), *jestecie* *mieszkać* (1) *LibLeg*. $\diamond$ 3 *pl* *m* *pers* *mieszkać* (277). *m* *an* *mieszkać* (4) [w tym *cum* *N* *pl*: *ptacy*, *krucy* (3)], *mieszkać* [*psy*] (1). *subst* *mieszkać* (17). $\diamond$ 1 *du* *subst* *mieszkać* (1) *Leop* 3.Reg 3/17, *mieszkać* (1) *BielKron* 76v. $\diamond$ *fut* 1 *sg* *m* *będę* *mieszkać* (16), *mieszkać* *będę* (12), *będę* *mieszkać* (2); *będę* *mieszkać* *LubPs* (2), *BielKron* (2), *KochPs*, *NiemObr*, *ArtKanc* (2), *WujNT*, *PowodPr*; *mieszkać* *będę* *CzechRozm*, *SkarKazSej*; *będę* *mieszkać* : *mieszkać* *będę* : *będę* *mieszkać* *Leop* (2:1:-), *BibRadz* (3:1:-), *BudBib* (-:5:2), *SkarKaz* (1:3:-). *f* *mieszkać* *będę* (1). $\diamond$ 2 *sg* *m* *będziesz* *mieszkać* (5), *mieszkać* *będziesz* (5); *będziesz* *mieszkać* *HistJóz*, *BielKom*, *GliczKsiąż*; *mieszkać* *będziesz* *BibRadz*, *BudBib* (2), *OrzJan*; *będziesz* *mieszkać* : *mieszkać* *będziesz* *Leop* (2:1). *f* *będziesz* *mieszkać* (1) *BielKom*, *będziesz* *mieszkać* (1) *BibRadz*. $\diamond$ 3 *sg* *m* *będzie* *mieszkać* (27), *mieszkać* *będzie* (24), *będzie* *mieszkać* (5); *będzie* *mieszkać* *WróbŻółt* (3), *KromRozm II*, *RejAp* (3), *RejPosWiecz*², *ArtKanc*, *SarnStat*; *mieszkać* *będzie* *GliczKsiąż*, *GroicPorz*, *RejZwierz*, *GórnDworz*, *RejPos*, *RejZwierc*, *SkarŻyw*, *CzechEp*, *ActReg*, *LatHar*; *będzie* *mieszkać* *RejKup*; *będzie* *mieszkać* : *mieszkać* *będzie* : *będzie* *mieszkać* *Leop* (6:-:1), *Radz* (5:5:-), *BielKron* (2:1:-), *BudBib* (2:4:3), *CzechRozm* (1:2:-), *WujNT* (1:2:-). *f* *będzie* *mieszkać* (4) *LibLeg*, *BibRadz*, *RejAp*, *PudlFr*, *mieszkać* *będzie* (4) *PatKaz III*, *KrowObr*, *Leop*, *WitosłLut* *będzie* *mieszkać* (1) *RejPos*. *n* *będzie* *mieszkać* *BibRadz* (4), *będzie* *mieszkać* (1) *LubPs*. $\diamond$ 1 *pl* *m* *pers* *będziem* *mieszkać* (2) *SeklKat*, *KochMon*, *będziemy* *mieszkać* *SarnStat* (2). $\diamond$ 2 *pl* *m* *pers* *będziecie* *mieszkać* (10), *mieszkać* *będziecie* (10), *będziecie* *mieszkać* (1) *MurzNT*; *będziecie* *mieszkać* *WróbŻółt*, *SeklKat*, *Leop* (3), *RejPosWiecz*², *KolakSzcześl* (2); *mieszkać* *będziecie* *BudBib*, *ModrzBaz* (2), *WujNT* (2); *będziecie* *mieszkać* : *mieszkać* *będziecie* *BibRadz* (2 :5). $\diamond$ 3 *pl* *m* *pers* *będą* *mieszkać* (23), *mieszkać* *będą* (24), *będą* *mieszkać* (2); *będą* *mieszkać* *TarDuch* (2), *WróbŻółt*; *mieszkać* *będą* *BielKron* (3), *ZapKościer*, *CzechEp*, *GórnRozm*, *LatHar*, *SarnStat* (3); *będą* *mieszkać* *KochPs*; *będą* *mieszkać* : *mieszkać* *będą* : *będą* *mieszkać* *LubPs* (4:-:4), *2/βop* (3:4:-), *BibRadz* (3:3:-), *BudBib* (5:4:-). *m* *an* *mieszkać* *będą* (3) *BibRadz*, *BielKron*, *BudBib*, *będą* *mieszkać* (4) *Leop*. *subst* *będą* *mieszkać* (3) *WróbŻółt*, *PapPan*, *KolakSzcześl*, *będą* *mieszkać* (4) *LubPs*. $\diamond$ 1 *du* *m* *pers* *mieszkać* *będziewa* (1) *PudlFr* 6. $\diamond$ *imp* 1 *sg*

niechaj mieszkam (2). ◇ 2 sg mieszkaj (60). ◇ 3 sg niech, niechaj mieszkaj (10). ◇ 1 pl mieszkajmy (3), niech mieszkamy (2) *ArtKanc, ZawJeft*. ◇ 2 pl mieszkajcie (25); -ajcie (24), -ajcie (1) *BibRadz*. ◇ 3 pl niech, niechaj mieszkają (6). ◇ *con* 1 sg *m* bych mieszkiał (5), bym mieszkiał (3); bych *RejPs, KrowObr, BielKron, KochPs*; bym *WróbŻolt, LatHar*; bych : bym *BudBib* (1:1). ◇ 2 sg *m* byś mieszkiał, mieszkiałbyś (8), by mieszkiał (3) *GliczKsiąż, RejPos, KarnNap*. *f* byś mieszkiała (1). ◇ 3 sg *m* by mieszkiał (91). *f* by mieszkiała, mieszkiałaby (23). *n* by mieszkiało (5). ◇ 1 pl *m pers* byśmy mieszkali (9) *LibLeg, HistAl, MycPrz, SkarŻyw, ArtKanc* (2), *LatHar, SkarKaz* (2), bychmy mieszkali (5) *LubPs, RejPos* (2), *RejPosWiecz*³, *RejZwierc*; -smy (7), -śmy (1) *SkarŻyw*, -(s)my (1). ◇ 2 pl *m pers* byście mieszkali (7). ◇ 3 pl *m pers* by mieszkali, mieszkaliby (55), by mieszkwały [*cum N pl: bogowie; w rymie*] (1) *KolakCath B3v. subst* by mieszkwały (5). ◇ *con praet* 1 pl *m pers* bychmy byli mieszkali (1). ◇ 3 pl *m pers* by byli mieszkali (2). ◇ *pass con* 3 sg *f* by się mieszkiała (2). ◇ *impers praes* mieszka się (1). ◇ *praet* mieszkano (2). ◇ *fut* będzie mieszkano (2). ◇ *con* by się mieszkiało (6) [*znac. 3.*] *Diar, RejZwierc, BielKron, OrzQuin, SienLek, SkarJedn*, by mieszkano(2) *Leop, Mącz*. ◇ *part praes act* mieszkając (242). ◇ *part praet act* mieszkawszy (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI –XVIII w.

I. impf (2941) :

1. *Być, trwać; znajdować się; habitare Vulg, Mącz, PolAnt, Modrz, Calag, Calep, Cn; versari Mącz, Modrz, Cn; degere Mącz, Calep, Cn; inhabitare Vulg, PolAnt; colere, conversari, perstare Mącz (2642) :* tedy y w twey wieczery Krytułá niemáfz/ kthory bez fwego ciáľá/ y bez fwey krwie niemiefzka *OrzList b2; Mącz 6a, 419a, 486b, 487c; SkarŻyw 206; Calep 298a.*

mieszkać w czym (3): [*małżowie*] miefzkaia pięćdziefiáth dni przez wody w fwogim głanie *FalZiol IV 38c; GórnDworz L17; W cíele ludzkim miefzkaia przeciwne łobie żywioły: ogień/ y wodá/ ý ziemiá/ y wiátr SkarKaz Sej 676a.*

mieszkać gdzie (5): iako gora fion nieporufzy fie na wieki ktora miefzka w Ierufálem. *WróbŻolt 124/1; Iako latorośł niemoże owocu przynieś od łamyi siebie/ iefliby na maćicy nietrfała (marg) niemiefzkała (-)/ tak ani wy ieflibyście wemnie niemiefzkali [!]. MurzNT Ioann 15/4; KrowObr B3v; BudBib Iob 21/32; KochBr 151.*

Z określeniem sytuacji (2): Emerykus ná ftolec krolewski wfádzon/ ná którym fpokoynie miefzkáł *BielKron 302; BielSpr 14v.*

Zwroty: »w błędzie mieszkać« = *mylić się* (1): iefli kto mnima/ áby bez vmieiętności wiela náuk mogła być [*wiara*] obronioná/ ten niech pewnie wie/ że w wielkiem á fzkodliwym błędzie miefzka [*in ... errore versari*] *ModrzBaz 135v.*

»mieszkać na drodze« = *być w podróży* (1): Dies circiter quindecim iter fecerunt, Miefzkáli ná dródze około piećinaście dní. *Mącz 54b.*

W przen [w kim, w czym] (7) : *PaprPan H2v; SkarŻyw 196; Wemnie ftrzały [bożka miłości] miefzkaia/ y ten bożek mały KochFr 81, 82; PudłFr 74; Siłá fráfunków miefzka we złotéy koronie. GórnTroas 23; SkarKazSej 663a.*

Przen (37) :

a) *Polegać* [w czym = na czym] (3) : iż zacność/ moc rycorńka nye w łukni áni w łłacye myęfzka/ ále doftawąy yey z rozumu á z mądrosći. *GliczKsiąż* F4v; *GórnDworz* Ii6; *GórnRozm* B3.

b) *Konstrukcja z podmiotem abstrakcyjnym w znac.:* 'ktoś jakoś postępuje, czymś się odznacza' (24) : *mieszkać w kim* (23): *MurzNT Ioann* 15/7; *KrowObr* 66v; *GórnDworz* Gg5v; *GrzegŚm* 22; Po krzćie nie miefzka/ grzech w ćiele náłzym/ ále pochop ku grzechowi. *WujJud* 77 *marg*, 77, 90 *marg*, 102v [2 r.], *Mmv*, *Mm2*; *WujJudConf* 77, 102; iż przyrodzenie moie/ łkłońnieyfze ieft lámo w łobie ku złemu więcey niż ku dobremu. A to z tąd/ iż w ćiele mym nie miefzka dobre. *CzechRozm* 206v; *NiemObr* 88; Spráwy tobie miłe/ day/ by w nim miefzkáły *GrabowSet* P2v; *KołakSzczęśl* B2v; która [wiara] pierwey miefzkáła w bábce twoiey Loidzie *WujNT* 2.*Tim* 1/5, *Rom* 7/18, 2.*Cor* 12/9, *Col* 3/16, 1.*Ioann* 2/14; Nie miefzka mądrosć w ćiele poddánym grzechom. *SkarKazSej* 660b.

mieszkać przy kim (1): pobożność by przy nim miefzkáła *SapEpit* A4v.

c) *Konstrukcja z podmiotem abstrakcyjnym w znac.:* 'ktoś żyje w jakiejś sytuacji, coś gdzieś panuje' (10) :

mieszkać między kim (2): *Leop Prov* 14/9; o to profzę Bogá/ Aby tu wieczna wolność/ [...] Miedzy wámi miefzkáła *Prot* D4.

mieszkać nad kim (1): ktorzy łie modlą zá wámi áby błogółáwieńftwo Páńłkie ná wieki miefzkáło nád wámi *WujJud* 189.

mieszkać w kim (1): áby w nich [ludziach wiernych] twoie błogółáwieńftwo miefłkáło. *KrowObr* 97v.

mieszkać z kim (1): iż opátrznosć/ opieká/ obroná twoiá s łwiętego máyefłtatu twego będzie záwždy z námi miefzkáła. *RejAp* 70.

mieszkać przy kim (1): Przy niey łzczęście miefłkáło *Prot* B3v.

mieszkać gdzie (4): *RejPos* 6; *KochMRot* B2v; *WujNT* 2.*Petr* 3/13; Z tym [Stefanem Batorym] v nas w Polłcze wczás, pokoy, ochłoda, Rołkołz, porządek, miefłkała y zgodá. *KlonKr* F3v.

[Przynależność do określonych podgrup uwarunkowana jest w zasadzie rodzajem okolicznika lub dopełnienia; wieloznaczność wynika z występowania kilku określeń sygnalizowana jest uwagami po objaśnieniach poszczególnych podgrup].

a. *Żyć; być żywym; być człowiekiem* [w tym z określeniem warunków (5) cf **e.**, jak (4) cf **g.**, z *kim* (2) cf **f.**, na jakim miejscu (1) cf **c.**; jak długo (3)] (121) : *BudBib Ps* 36/27, I 299b *marg*; Synowie łług twoich miefłkác będą *LatHar* 169; *SapEpit* B4v.

mieszkać gdzie [= na ziemi] (110): *RejKup* ł7, ee4v; Nadto będzie przepowiedána Euangeljá krolełtwa po włzyłtkiem okrągu źiemie (*marg*) gdzie miefłkaią (–) *MurzNT Matth* 24/14, k. 166 *marg*; *RejWiz* 180; *GrzegŚm* 50; *BudBib* 2.*Mach* 9/17; I Ziemiá/ y cokolwiek ná niéy łye náyduie/ Y co pod niebem miefłzka/ [...] Włzyłtko pánu należy *KochPs* 33; *SkarŻyw* 196; *ArtKanc* A12v, P7v. Cf »mieszkać na ziemi«.

Zwroty: »w ćiele, ćieleśnie mieszkać« [szyk zmienny] (6:2): *BielKron* 136v; *SkarŻyw* 560; *ArtKanc* P7v; *SiebRozmyśl* E3; Mowi o tych co tu ná źiemie w ćiele miefłkáli: iż wiárą y chrztem ł. przyłtáli do niebiełskiego miáłftá. *SkarKaz* 634a, 209a [2 r.], 453a.

»mieszkać na ziemi, na świecie, po wszy(s)tkiej (a. wszej) ziemi, na okręgu ziemi, w ziemi, na okręgu świata« = (in)habitare terram a. in (universa) terra, sedere super faciem omnis terrae Vulg, PolAnt; (in)habitare orbem a. in orbe terrarum a. super terram Vulg [szyk zmienny] (57:26:8:3:3:2): yełthełczye wy nałzwyeczye długo myełkaly, yvzełczye lełhnyem panem yesth LibLeg 7/41; WróbŻółt Z5v, 97/7; RejPs 147v; SeklKat N; HistAl K4 [2 r.]; BielKom E6; GliczKsiąż Cv, E8; LubPs F3v, I, Nv, V6v, X2, aa5v; KrowObr 119v, 234, 241v; RejWiz 148; Leop Lev 25/18, 4.Esdr 5/1, 6, 8/17, 11/32 (18); BibRadz Prov 2/21, Is 18/3, 24/17, 21, Dan 3/31 (12); BielKron 94v; RejAp 60, 61, 92, 107v, 108v (8); GórnDworz Mm6; RejPos 223v; GrzegŚm 3, 51, 60; RejPosWstaw [21²]v; A łnac dla nas nieprzydzie źniwo łprawiedliwych/ y dla grzechow tych/ ktorzy miełzkáią ná ziemi. BudBib 4.Esdr 4/38, Ps 36/3, 4.Esdr 5/1, 9/18, 11/32, 40 (9); CzechRozm 195v; SkarJedn 56; KochPs 54; SkarŻyw 91; CzechEp 58; PRáwá twoié móy Pánie/ piołnkámi moimi Były/ pokim tu miełzkál ná téy nędznéy źiemi. KochMRot kt; WisznTr 10, 30; Człowiek ná świecie miełzka/ iáko wywołány KochTarn 78; ArtKanc E7, L, M16; ZawJeft 16; LatHar 532, 668; KołakCath B4v; KołakSzczęśl B3; WujNT Luc 21/35, Act 17/26, s. 810, Apoc 6/10; SiebRozmyśl E3; PowodPr 71; SkarKaz 206a, 634a.

Szereg: »mieszkać i być żyw« (1): [Węgorz] może miełzkać y być żyw przez wody [...] 6. dni. FalZioł IV 29d.

Przen (1) :

Zwrot: »mieszkać na ziemi« = żyć życiem ziemskim, nieduchowym (1): ktorzy [...] miełzkáli ná ziemi/ to ielt/ niedbáli nic o niebo/ iedno fie ziemfkiemi omyłnołciámi á obłudnołciámi paráli. RejAp 108v.

b. Trwać, nie zanikać, istnieć bez końca [w tym: jak długo (4)] (5) : WróbŻółt B7v; Tákżeć y ine łpráwy co ich nie widamy/ [...] Nigdy fie nie nárułżá áni odmieniáią/ Ták łobye vftáwicznie bez łkázy miełzkáią. RejWiz 115v; Goráçość moczu długo miełzkáiąć: krofty w Pęchyrzu y w łonie známienuie. SienLek 20v; PaprPan Z3.

Szereg: »trwać a miełzkać« (1): Rzemyełlá te ręczne nigdy długo trwáć á łnámi myełzkáć nye mogá. GliczKsiąż H3 v.

c. Przebywać gdzieś; manere Vulg, PolAnt, Modrz, Cn; commorari Mącz, Calep, Cn; morari Vulg, Mącz, Cn; inhabitare Modrz, Calag, Cn; agere, incolere, tenere Mącz, Cn; mansitare Vulg, Cn; demorari Cn (1433) : Mącz 60a, 151b; Wohnen. Miełzkáć. Habitare. Calag 574a; CzechEp 156 [2 r.]; Calep 469a.

a. Być obywatelem, mieszkańcem jakiegoś terytorium lub pomieszczenia; mieć gdzieś swoją siedzibę stałą lub tymczasową; zatrzymywać się gdzieś na pobyt związany z noclegiem [w tym: jak długo, kiedy (330)] (1356) : OpecŻyw 158; FalZioł V 73v; UstPraw Cv; BibRadz Gen 47/4; BielKron 450v; AEstivare, Łátowáć/ przez láto miełzkać. Mącz 5a, 60a [2 r.], 232d, 233a, 446b, 486b; SŁufznoć y potrzebno człowieku miełzkáć ná powietrzu miernym SienLek 2; BudBib Is 34/11, I 366c marg; Calag 300b; ZapKościel 1584/43; ActReg 45; Calep 37a, 197a [2 r.], 216b, 224a, 335b [2 r.], 781b; WujNT Act 16/15; tákże tákowych [aby nie chowáli]/ ktorzy przez łwiádecznych łiftów od Pánów łwych przychodzą miełzkáć [qui absque literis testimonialibus a dominis locorum recipiendis, illuc se conferant JanStat 1094]. SarnStat 920.

mieszkać gdzie (892): *MetrKor* 34/134v; *BierEz* H3, L2v, P4, P4v, Q2; Do Eijptu vciekál do fiedmi lát tam mieśfkál *OpecŻyw* 21v, 4v, 10v, 50v; *PatKaz III* 105; *HistJóz* D4v, E2, E2v, E3v, E4v; *TarDuch* A4v, A7v, A8; *FalZioł* IV 38a, 40d, 44d; *BielŻyw* 38, 59, 87, 132; powiadaliśmy o narodach ktore mieśzkali w Sarmathey Aziyfkiey albo Scitiey, przez czałi rozmaite *MiechGlab* 64, *6, *8, *8v, **, **4 (32); *BierRozm* 13; *LibLeg* 6/78v, 156, 159v, 7/104, 10/57v (26); *WróbŻołt* 64/9, 67/11, 106/34; *RejPs* 189v; *LibMal* 1543/67v, 68, 70, 1544/83v, 90 (21); *RejJóz* Q3; tedy tam bendzie volno panu Iakubovy y alexemu w Nochaczovye miesskacz do czterech nyedziel *ZapWar* 1548 nr 2668, 1548 nr 2668; *HistAl* A2v, H3, H7v, M6v, M7, M8; *MurzHist* Cv, C4; *MurzNT Matth* 2/23, *Ioann* 4/40, 10/40; *KromRozm III* O3; *BielKom* E7v; *GliczKsiąż* K3v, M, M6; *LubPs* O, Y5v, X6, S6, cc4v (8); *KrowObr* 21, 124v, 136, 179v, 202 [2 r.], 223v; *RejWiz* 61v; Przeydziecie Iordan/ y będziecie mieśzkác w źiemi kthorą wam da Pan Bog wálz *Leop Deut* 12/10; Dla gniewu Pánfkiego niebędzie w niey [waszej ojczyźnie] mieśfkano/ ále wślytká będzie w puśtynią obroconá *Leop Ier* 50/13, *Gen* 16/3, 21/21, 23, 34, 26/17 (96); Sędźia w ziemi ma mieśzkác [...] á ktoryby do Roku niemieśzkał/ [...] Tedy fláchtá mogą inźzego obrác *UstPraw* Cv, Cv, D2, I3v [2 r.], K; *KochZuz* A2; *RejFig* Bb8v; *RejZwierz* 66v [2 r.] 88, 114v; Oto źiemicá moia íeft wolna tobie/ mieśzkayze gđzieć fię podoba. *BibRadz Gen* 20/15; Czynili drogę po puźczy kędy nikt nie mieśzkał *BibRadz Sap* 11/2, *Gen* 4/16, 11/2, 31, 13 arg, 7 (116); Noháyfcy Tátárowie mieśzkáią nád morze^m Káłpifkim zá Wolhą. *BielKron* 439v, 3, 3v, 8v, 11, 11v (129); *Mącz* 6c, 11b, 60a [2 r.], b, 147c (26); *OrzQuin* Ov, P2v, Q4; *Prot* Av, A4, A4v, B3v; *LeovPrzep* A3; *RejAp* 23v, 24, 101v; *GórnDworz* B8, C6v, Z2 [2 r.], Cc8v; *HistRzym* 85, 133; *RejPos* 18v, 25v, 301; *BiałKat* 298v; *KuczbKat* 270, 405; *RejZwierc* 274; *BielSpr* 41v, 45, 50v, 60; *KochMon* 28; *RejPosRozpr* b3v; *BudBib Gen* 11/31, 25/11, 18, 37/1, 47/27 (61); *BudNT przedm* c3v, *Ioann* 14/54, *Act* 2/14, 15/35, 18/11; *CzechRozm* 138v [2 r.] 144, 165, 238v, 249, 257; Obá z miłości wielkiej w iedney wśi mieśzkáią *PaprPan* Cc, I4v, R4v; *ModrzBaz* [16]v, 62, 64, 71, 74v (15); *SkarJedn* 40, 91, 110; niethylko tám w ten čás/ kiedy v wód mieśzkáią/ ale y potym dni kilkonaście takié zawiánié nośić/ wślyscy przykázuią *Oczko* 17; *KochPs* 89, 93, 118, 144, 155; mieśzkáli długo w obcey śtronie iáko cudzoziemcy y wygnáni z oyczyzny *SkarŻyw* 244, 51, 140, 211, 224, 244 [2 r.] (32); *ZapKościer* 1580/10v, 16, 1588/79v; bom íam wtym mieście roku 1574. mieśzkał niedziel 20. *StryjKron* 617, 26, 31, 56, 95, 165 (25); *CzechEp* 116, 407, 408; *NiemObr* 14, 24, 29, 37, 51 [3 r.] (13); *KochFr* 41; *KochBr* 151; *ReszPrz* 28, 38, 111; *ReszList* 186; *ArtKanc* Q9; *GórnRozm* H2v [2 r.], M3, N3, N3v; *KochProp* 4; *ActReg* 9, 45, 69, 130, 131; *GostGosp* 14, 16, 24, 40, 66 (10); Bo to imię Polak [...]: od polá bez chyby: względem inźzych/ którzy álbo przy leśiéch/ álbo przy górách/ álbo przy niźinách/ lubo doléch mieśzkáią/ y od tych mieyśc imioná niofá. *KochCz* B2v, Bv, B2; *KochAp* 12; *OrzJan* 8; *LatHar* 509, 531, 553; *KołaKszczęśl* B; Wízákze [*Piotr w Antyjochijej*] nieuśtáwicznie mieśzka; [...] czałem ná inźzych mieyścách przebywa. *WujNT* 510, *przedm* 11, *Matth* 2 arg, 23, 4/13, s. 15 (44); *WysKaz* 11; *JanNKar* C2; *SarnStat* 63, 175, 200, 201, 237 [2 r.] (61); *WitosłLut* A4; *KmitaSpit* A2; *PowodPr* 39; *SkarKaz* 41b, 315a, 455b; *VotSzl* E3v; *CiekPotr* 13, 48; *CzahTr kt*; *GosłCast* 13; *SkarKazSej* 694b; *KlonFlis* F marg, F4v. Cf »bytem mieszkać«, »jako doma mieszkać«.

mieszkać gdzie [= w pomieszczeniu; w tym: w czym (140), na czym (5), pod czym (3)] (205): *BierEz* L3, N3, N3v, N4v; *OpecŻyw* 19, 25; *HistJóz* B3; *TarDuch* A7; [ryba mała] mieszka w iamię łzełćdziefiłat dni *FalZioł* IV 36a; *BielŻyw nlb* 4, s. 70, 72; *LibMal* 1545/96v, 1546/ 109v, 1548/ 139, 1551/163, 1552/ 171v; *HistAl* I; *KromRozm I* P3; *MurzNT Ioann* 1/38, 39; kfiądż [...] gdyzeby myęfzkał/ álbo wczymby chodził/ yełliby cyeflow do domu zbudowánya/ łofárzow do zawyas/ kráwcow do łfycya łfath [...] nye było. *GliczKsiąż* G6, F6v, L, M; *KrowObr* 23, 60; *RejWiz* A6v, 61, 152v; *Leop Iudic* 15/8, 2.Reg 11/11, *Iob* 18/15, *Eccli* 41/24, *Is* 65/22 (8); *UstPraw* H3v; *RejFig* Aa3v; *BibRadz Gen* 9/27, 19/30, 3.Reg 2/36, *Is* 65/22, 3.*Esdr* 9/1, *Act* 1/20; Tegoż też czáfu było trzęsienie ziemie/ ták iż Cefarz Turecki nie chćiał w murowánych páłacoch mieszkać/ iedno pod namioty w polu. *BielKron* 407, 5, 6, 9, 11, 12v (20); *Diversor*, Yełtem ná gołpodzie/ w gołścincu mieszkał. *Mqcz* 487d, 9c, 40a; *RejPos* 112v, 274; *BiałKat* 138v; *HistLan* C4; *KuczKat* 435; *RejZwierc* 95; *BudBib* 3.Reg 17/19, *Ion* 4/5, 4.*Esdr* 16/43; *HistHel* B2v; *BudNT Ioann* 1/39[38], *Act* 28/30; *ModrzBaz* 37v, 101v, 105v, 113v, 141v; *KochPs* 207; *SkarŻyw* 76, 135, 140 [2 r.], 167, 248 (10); *ZapKościer* 1580/6v, 1586/63v; *StryjKron* 5; *CzechEp* 58; Ia/ pánie/ niechay mieszkał w tym gniaździe oyczyłtém *KochFr* 112; *ReszHoz* 131; *KochPieś* 52; *PudłFr* 6; *BielRozm* 6; *Calep* [754]a; *GostGosp* 40, 132 [3 r.]; *WyprPl* C; *LatHar* 528; *WujNT Luc* 9/4, *Ioann* 1/38, 39, s. 337, 377 marg (8); *KmitaSpit* C3v [2 r.]; *PowodPr* 22; *CiekPotr* 28, 68, 81 [3 r.]; *KlonFlis* H2v. Cf »mieszkać w domu«.

mieszkać gdzie [o miejscu, gdzie znajduje się pomieszczenie; w tym: na czym (21), po(d)le (a. wedle) kogo, czego (5), u czego (4), przy czym (3), pod czym (3), przed czym (3), przeciw(ko) komu, czemu (3), w tyle kogo, czego (3), w czym (2), za czym (2)] (55): *BielŻyw* 70; A vczynyl tho na Namową stharey kowalky, kthora myąfzka na Vynarach podlye kowala *LibMal* 1544/93; krawczewy chromemu kthori za łzwyąthym Marczinem myąfzka vkradla myczką *LibMal* 1551/164v, 1543/75, 75v, 1544/89v, 1545/99, 101v (27); *RejRozpr* C; *RejFig* A6, 23; *Leop Matth* 13/32; *RejFig* Ee3; *BibRadz Ez* 17/23 [2 r.] *Dan* 4/9; *BielKron* 36v, 37, 43, 76, 216v (8); *BudBib Dan* 4/12, 21; [św. *Efrem*] czynił łobie ieść wgołpodzie łwey: a podle mieszkaíac druga wżetecznicá/ y okienko ná on plác [...] máíac/ pocznie nań bez włtydu onym oknem pátrzyć. *SkarŻyw* 118, 141, 392, 546; *ZapKościer* 1587/74 [2 r.]; zá zły znák máíac Ludzie/ mieszkać tám żywym/ gdzie zmárłé chowáią. *GórnTroas* 37; [ziarno] sftawa fię drzewem/ ták iż przychodzą ptacy niebiescy/ y mieszkaíac (marg) gniezdzą fię, z Graeckiego. (–) ná gáłązkách iego. *WujNT Matth* 13/32, *Mar* 4/32.

mieszkać gdzie [= w czyim domu; w tym: u kogo (37), przy kim (4)] (41): *BierEz* C4; *ForCnR* A3; Ích myąfchkaýacz v Malífkzy na przedmyełczyu v Wronyeczkiey bramy vkradla yey [...] dwa worky pyenyedzi *LibMal* 1551/164v, 1543/75, 1544/80, 1545/96v, 101v, 1546/112 (10); *Leop* *B2, *Tob* 5/8, *Gal* 1/18; [*Rebeka do Jakuba*:] wćiecz do Charan ku Lábánowi brátu memu. Y mięfzkay przy niem do czáfu/ áż vćichnie gniew brátá twego. *BibRadz Gen* 27/44, *Iudic* 19/4, 10/7; *BielKron* 458v; *Mqcz* 233a; *GórnDworz* R6v; *RejPos* 301; *HistLan* A3v, D3; *RejZwierc* 274v; *BudBib Gen* 32/4; *SkarŻyw* 479; *ReszPrz* 111; *ActReg* 69, 160; *WujNT Act* 9/43, 18/3.

mieszkać gdzie [o przebywaniu pod gołym niebem; w tym: na czym (3), w czym (2), pod czym (1), przy czym (1)] (7): W gęłtwach ich będą mieszkały y boiáźliwe Lánie *LubPs* X5v; *BudBib Dan* 4/21;

CzechRozm 172v; gdy [Szymon Słupnik] ná łupie mieżkał/ [...] zchodźić przedię ná doł niechciał *SkarŻyw* 29, 260; *StryjKron* 557; *ArtKanc* L.

mieszkać gdzie [o miejscu wewnątrz budynku] (3): *Leop Iob* 39/9; *BibRadz Prov* 21/9; *Coenacularius*, Komornik/ który ná wyższey części domu mieżka. *Mącz* 58d.

mieszkać pod kim, pod czym [= na czyimś terytorium] (4): *MetrKor* 40/811; iawno ieft iż oni Gotowie kthorzy w Dacicy pod krolem Dunłkim mieżkaia, nie łprawnie łobie imiona Ołtrogotow albo wyłzogotow przywłażczaią *MiechGlab* 38; *BielKron* 282; *SarnStat* 624.

Z określeniem towarzysza, współmieszkańca [= tam, gdzie ktoś drugi; w tym: z kim (71), przy kim (26), u kogo (10), między kim (10), w pośrzod(ku) kogo (4), w kim (2)] (123): *Krol go* [...] Bárzo wielką chwałą wczcił. Prożąc go aby nápotym/ Aż do śmierci mieżkał przy nim. *BierEz* G3v, H3, N, N4v, P4v, Rv [2 r.]; *OpecŻyw* 53; *HistJóz* E4v; *BartBydg* 241b; *LibMal* 1543/67v, 1547/ 124, 127, 1548/139; *MurzNT Ioann* 4/40; *LubPs* S2v, S4v, X4; *RejWiz* 23; *Leop Ex* 2/21, *Lev* 19/33, 20/2, 2.Mach 12/8, 1.Thess 2 arg, *Hebr* 11/9; *UstPraw* I3v; *RejFig* Dd4; Ale niechay v ciebie mieżka ná którym łie mu mieyfcu podobać będzie *BibRadz Deut* 23/16, *Gen* 13/6, 24/3, 31/38, *Deut* 32/12, *Ios* 10/1 (16); *BielKron* 12v, 21v, 28v, 55, 67v (16); *Commanet mihi socius unus*, Mieżka łe mną yeden towarzisz. *Mącz* 207b, 71d, 151c [2 r.], 207b, 394c, 500d; z którym [*Rusinem*] w ziemi iego mieżkam/ y gruntu iednego z nim vzywam *OrzQuin* Q4; *GórnDworz* Cc8v, Kk3v; *RejPos* 304; *HistLan* A3v; *RejZwierc* 49; *BudBib Gen* 29/14, 19, 37/2, *Ex* 2/21, *Num* 22/8 (5); *BudNT Ioann* 14/54; iż ná on čás żydowie rołprożzeni będąc z ziemi łwey/ między pogány połpolicie mieżkali. *CzechRozm* 76v, 151v; *ModrzBaz* [38]; *Calag* 89b; *SkarŻyw* 166, 211, 284, 291, 453 [2 r.], 504, 546; *StryjKron* 105, 261, 492 [2 r.], 557; *CzechEp* 12; ci rádźili o zdrowiu tey Korony mieżkaiać vłtawicznie w Krákwie przy Krolu *GórnRozm* M3, D3v; *ActReg* 9 [2 r.], 10 [4 r.]; *Calep* [745]a; *WujNT Luc* 1/56, *Act* 21/7, *Herb* 11/9; *SarnStat* 38, 39,125, 434, 442 (9); *VotSzl* E3v. Cf »przy matce mieszkać«.

Z określeniem sąsiedztwa [w tym: blisko kogo, czego (3), około kogo (3), z kim + określenie odległości (3), daleko (od kogo) (5), przed kim (1)] (15): *Leop Deut* 6/14; *BibRadz Gen* 16/12; [zową Scytów] Georgiani/ ktorzy blisko Ormian mieżkaia. *BielKron* 296v, 269v, 319v, 437; z Niemcy o między mieżkamy *OrzQuin* R4v; *SienLek* 3; *BudBib* 1.Mach 5/38; *WerGośc* 269; *GórnRozm* B4v, Dv [2 r.], E3; *SkarKaz* 209a.

W charakterystycznych połączeniach: *mieszkać bezpiecznie* (przezpiecznie) (7), *bez bojaźni*, *nędznie*, *osobno* (2), *rozdzielnie*, *samopas*, *spokojnie* (spokojem, w pokoju) (6), *szeroko*; *mieszkać jako gość* (3), *w pośrzod(ku) ludu* (2), *między ludźmi* (2), *między [jakim] narodem* (2), *wpośrod nieprzyjacioł*, *jako niewolnik*, *między pogany* (2), *jako sługa*; *mieszkać pod Francuzy* [= pod panowaniem Francuzów], *pod krolem duńskim*, *pod rzymskim państwem*; *mieszkać blisko*, *daleko jeden od drugiego* (od ludzi itp.)(4), *daleko [czego]* (3), [z kim] *przez gorę*, *podle*, *w przyległości [z kim]*; *mieszkać na bagnisku*, *w beneficyjum*, *na (w) biskupstwach* (2), *u [jakiej] bramy*, *na brzegu morskim* (3), *nad brzegiem*, *na burgrabstwach*, *na częściach dobr* (dziedzictw) (2), *w dobrach dziedzicznych* (2), *za doliną*, *w dolinie*, *w dzierzawach*, *w folwarku*, *w gniaździe ojczystym*, *blisko gor*, *w (po, przy) gorach* (5), *pod gorami*, *na (przy) gorze* (gorach) [z nazwą miejscową] (13), *na granicy* (blisko granice) [jakiej, czego] (7), *w*

[jakich] granicach (3), na (w) imieniu (4), na insułach, około jeziora, nad jeziorem, około (przy boku) kościoła (3), w [której] krainie (9), po krainach, w [jakim] kraju (4), w krolestwie, w księstwie, w (przy) lesie(ch) (7), w miasteczkach (3), przed miastem (2), na (w, po) [jakim, którym] miejscu (21), około (blisko) [którego] miejsca (2), po (przy) mieście(ch) (2), w [czyim, którym] mieście (22), w mieście [z nazwą miejscową] (191), około morza, przy morzu (2), nad morzem, nad morzem [z nazwą miejscową] (6), między mury, podle muru, przy nizinach, na opactwach, na opoce, na osiadłości, na ostrowie (2), na padolech, na pagorku, w [czyim] państwie (5), w parochijej (2), między piaski, na piasku, w (po) polu (6), na porzecz, nad potokiem, w potoku, na (w) [jakim] powietrzu (2), na przedmieściu, po przedmieściach miast, na pustyni (3), na (w) puszczy (6), na puszczy [z nazwą miejscową] (11), na równinie, w równinie [z nazwą miejscową], w Rzeczypospolitej (6), u (około) rzeki (2), nad (za) rzeką (2), nad rzeką [z nazwą miejscową] (2), przy rzece, przy rzece [z nazwą miejscową] (2), w sadzie, w (po) [jakiej] stronie (6), przy studni, na (w) ulicy [z nazwą miejscową] (2), w wojewodztwie, nad wodą, przy wodzie, u wod, we (po) wsi(ach) (wioskach) (6), po wszystkim świecie, na wyspie (3), na (w) zamku (7), na (przy) zamku [z nazwą miejscową] (3), na ziemi [= na lądzie], wpośród (na środku) ziemi (2), w (na) ziemi(cy) [jakiej, której, czyjej] (43), w ziemi [z nazwą miejscową] (39), w żupie, w żydostwie [= w Izraelu]; mieszkać w budowaniu, w chałupce (4), na [jakiej] części domu, pod dachem (2), na (we, po) dworze(ch) (4), w gościńcu, w grobach (3), w jamie (2), w jaskinie (8), w kadzi (2), w kamienicy (kamieniczce) (3), na kanonijach, w kąciku, w klasztorze (2), w komorze, w (przy) kościele (5), w kuczce (2), w najmie (2), w namiocie (7), pod (przed) namioty (5), w pałacu (3), na plebanijach, w przybytku (3), na słupie, w więzieniu, w zamknięciu (2); o zwierzętach: mieszkać w błocie, pod cieniem gałęzia (2), na gałęziach (gałązkach) (4), między gałęziami, w gęstwach, nad wzdrojem; mieszkać [z nazwą miejscową]: w czym (42), na czym (14), za czym (8), nad czym (2), blisko czego (1), około czego (1), po czym (1); mieszkać na drugim brzegu (drugiej części) świata (2), ku północnym krainom, ku północy, na południe (południu) (2), ku południu, na wschod (zachod) słońca (3), ku wschodzie słońca; mieszkać cały rok, przez cały post, (przez, po) [jaki] czas (11), do (od) [jakiego, którego] czasu (5), przed czasy, czasem, częstokroć, (naj)częściej (nieczęsto) (3), długą chwilę, długo (9), (przez) [ile] dni (38), do dnia [którego] (5), (przez) [ile] lat (31), do (od, około) [ilu] lat (3), przed laty, przez lato (2), (przez) [ile] miesięcy (12), przed narodzeniem Pana Krystusa (2), nigdy (2), (przez, po) [ile] niedziel (7), (na)pi(er)wej (8), od potopu (2), (na)potym (5), przedtym (7), od roku (5), rzadko, do śmierci, teraz, (nie)ustawicznie (4), na wieki (wiecznie) (9), przez wiele czasow, wprzod, zawdy, zawsze (3), zdawna, przez zimę (3).

Przysłowie: Lepiej ięft miefzkąć w kąeiku pod dáchem/ niżli z niewiáftą fwarliwą w domu przeftrołym. *BibRadz Prov 21/9.*

Zwroty: »[gdzie] bytem miefzkąć« (1): wszak ia w Polfzcze bytem nie miefzkám *ActReg 159.*

»[gdzie] jako doma [= w ojczyźnie], jako w domu własnym miefzkąć« (1:1): a niemniej [potrzeba obrony] na Podgorze od Węgiei, gdzie już Turcy jako doma miefzkają *Diar 63; BielKron 209v.*

»miefzkąć w dom((ecz)k)u, w pośrodku domu, doma« [w tym: czyim (16), jakim (10), jednym (8), swym (a. własnym) (5)] = *habitare in domo Vulg, PolAnt, Mącz; habitare, in domo manere PolAnt, Vulg; habitare in aedibus a. in medio domus Vulg; aedes inhabitare Modrz; una domo capi Calag; stare in domibus JanStat [szyk zmienny] (73:1:1): ZapWar 1503 nr 2043; BierEz Mv, N, P3v, Rv; FalZioł V 62;*

BielŻyw 7; *WróbŻołt* 100/7, 112/9; *LibMal* 1544/92, 1549/150, 1550/152, 1551/161v, 1553/172v; *RejKup* c5; *MurzNT Luc* 8/27; *Leop Deut* 19/2, 3.*Reg* 3/17, 2.*Par* 26/21, *Ps* 100/7, *Is* 65/21, *Ier* 29/28; A s tymi co ciągnąc do domu czynią łzkodę/ albo ielzcie domá miełzkáiąc/ obiecuiem íprawiedliwość vczynić *UstPraw D2v*; *BibRadz Deut* 5/14, 28/30, 2.*Reg* 13/20, 4.*Reg* 15/5, 2. *Par* 8/11 (10); Miełzkálázwá lámá (krołu miły) w iednym domu obie ípołu *BielKron* 76v, 70, 158, 166v, 260; *Mącz* 96b, 127d, 483b; Ia miełzkam w dómu Cedrowym *BiałKat* 138v, 138v [4 r.]; *HistLan* A3v; *RejZwierc* A4v, 32v, 49; *BielSpr* 53v; *BudBib Deut* 8/12, 2.*Reg* 13/20, I 229b *marg*, 1.*Par* 17/1, 5 (8); *CzechRozm* 151v; *ModrzBaz* 48; *Calag* 89b; *SkarŻyw* 29, 125; *NiemObr* 22; Przécz mam zayźrzéc kofztownych páłaców komu/ A nie ráczéy w íwym miełzkác oyczyłtym domu? *KochPieś* 18; *WujNT Luc* 8/27, 10/7, *Ioann* 8/35 [2 r.]; *SarnStat* 593; *SkarKaz* 579a; *CiekPotr* 3, 9, 68.

»swą głową mieszkać« (1): Alye vřzãdnyczy [...] gdye pan swą głową nyemyeska. wymyenyv mayá przyłzyącz [...] yze thakye go zlodzyeya wymyenu ych rzãdow a dogłãdanya nyemałch. *MetrKor* 34/134v.

»w gošcinie mieszkać« (1): Emansor, Który rad dłu go w gošcinie albo gdzie yndzie miełzka *Mącz* 102a.

»przy matce mieszkać« = *być niedorołym, niesamodzielnym* (2): *LibMal* 1548/140; Bonifácyufz ielzcie niedorołym/ przy mátcie miełzkáiąc/ gdy z domu wychodził częłtokroć fię do domu bez łukniey [...] wrácał. *SkarŻyw* 496.

»obecnie mieszkać« (11): Przywiodł Priamus do miáłtá ku miełzkániu co [...] godnieyłze męze/ [...] ták iż włzytká rádá kroleřtwá przednieyłza z nim w miełcie obecnie miełzkálá. *BielKron* 55, 197v, 321; *GostGosp* 16, 24; *SarnStat* 39 [2 r.] 434, 491 [2 r.], 492.

»mieszkać osobno, sam« [szyk zmienny] (6:2): *BibRadz* I 63d *marg*; *BielKron* 36v; *SkarŻyw* 178, 250, 283; *GórnRozm* D3v; *GostGosp* 62; A gdyłmy przyłzli do Rzymu/ Páwłowi dopułzczono miełzkác ołobno [*manere sibimet*] *WujNT Act* 28/16.

»w sąsiedztwie mieszkać« = *versari in vicinitate* *Mącz* (5): yakos łye tho czełto przigãdza kto wálłiećtwie miełzka ysz smalich wielkie rzeczi powłtawayá *LibLeg* 10/66; *Mącz* 78c, 493d; *CzechRozm* 96v; *NiemObr* 13.

»społu (a. pospołu, a. (w)społem, a. wespołek), społecznie mieszkać« = *habitare simul* *Vulg, PolAnt*; *cohabitare* *Mącz, Calag*; *convivere* *Mącz*; *habitare pariter* *PolAnt* [szyk zmienny] (21:1): *BierEz* K; *LubPs* cc4v; *KrowObr* 136v; odłzedł [*Ezau*] od brátá łwego Iákobá: Bo bárzo byli máiętni/ ták iż połpołu miełzkác niemogli *Leop Gen* 36/7, *Deut* 25/5; *RejFig* Dd4; *BibRadz Gen* 13/6 [2 r.] 36/7, 1.*Par* 8/32; *BielKron* 76v, 100, 345v; *Mącz* 151c, 394c, 500d; *GórnDworz* Z2; *Calag* 89a; *SkarŻyw* 283, 291; Więć łatwie we Włofzech wiedźieć/ [...] iákiey kto cnoty bo połpołu w iednym miełcie miełzkácie *GórnRozm* H2v; *ActReg* 10.

Szeregi: »być abo (i) mieszkać« (2): thedi łtarofłtha myeyłcza onego, pod ktorego moczą zwiczyżony yełt abo myelzka, sznyego bandzye powynyeyn sprawyedliwořcz włzitká vczynicz *MetrKor* 40/811; *GliczKsiąż* M.

»mieszkać, (i) żyć« [szyk 1:1] (2): *Mącz* 500d; których [swarów] áby fie vřtręgli/ [...] zwykli czeřtokroć ludzie żyć y mieřzkác [vivere et stare *JanStat* 561] w domiách włafnych rozdźielnié *SarnStat* 593.

W przen [w tym: gdzie (20); w tym: w czym (10), na czym (2)] (24) : *LubPs* N2; *RejWiz* 10, 120; *Leop Iob* 38/19; *OrzQuin* I3v, Mv; ále tho więcř dla thego [męřczyzna] czyni/ áby zamku tego gdzie poczćiwość mieřzka dobył *GórnDworz* Bb5, Mm4, Mm6; *KuczbKat* 80; *RejZwierc* Av; *BudBib Eccli* 14/25; *SkarŻyw* A3, 262; *CzechEp* 156; By tak władnął beřpiecznie W cięmnořciách/ gdzie řtrách y bol mieřzka wiecznie. *GrabowSet* H4, T; Wřzyřcy wniepewnęy gořpodźie mieřzkamy *KochFrag* 17; *SkarKaz* 205b; *SkarKazSej* 660b.

mieszkać u kogo (1): řtręřz fie Syonie/ ktory v cork Bábilońskiey mieřzkafz. *CzechRozm* 120v.

mieřzkać z kim (1): tak [...] wolác [!] mamy: Ach mnie/ iřz fie pielgrzymowanie moię przewłoczy: mieřzkam z temi Cedár [z ludźmi wschodnimi, to jest z poganami]/długo ieřt gořciem duřzå moia. *SkarŻyw* 196.

Z okreřleniem sąsiedztwa (2): A řiořtrå twoia řthårřfa/ Sámårya/ fama y corki iey ktore mieřřkaia po lewey řtronie twoiey *Leop Ez* 16/46, *Ps* 16/46.

Przen: O płodzie w łonie matki [w kim, w czym] (5) : *PatKaz III* 92; tam w niey dźwieięć mieřięcy/ iåko w iedney kłozie mieřzkał *CzechRozm* 156v.

Zwrot: »w żywocie mieszkać« (3): Iezus mily wten czas v matki w żywocie mieřřkål wedle biegu człowieczęgo *OpecŻyw* 14; *PatKaz II* 36v; *CzechRozm* 32v.

β. *Mieć gdzieř rezydencję (o przedstawicielach władzy)* [gdzie = w jakimř mieřcie] (49) : tamže teř [w *Kijowie*] mieřzkał Metropolit å nawyřřzy břkup *Ruřki MiechGlab* 5, 5, 69; *KrowObr* 24, 241v; *RejWiz* 160v; *Leop Num* 21/34, *Ios* 12/2, 4; *BibRadz Deut* 4/46; W Nåtholiey teř ty řå miåřtå/ w ktorych vrzędnicy mieřřkaia/ w Bruřye/ w Bityniey/ w Amåzyey *BielKron* 260, 95v, 187, 195v [2 r.], 260, 264 (13); *OrzQuin* Xv [2 r.]; *RejAp* 135v; *BielSpr* 50v; *BudBib Num* 21/34, *Ios* 12/4; *StryjKron* 457 [2 r.]; *CzechEp* 408; Ci řtårořtowie bowiem/ mieřřkaiać w mieřcie Włofkim głownym w Råwånnie/ y w Rzymie rořkåzowåć chćieli *NiemObr* 170, 54, 59, 178; Krol gdzie ma mieszkać iesli tu wKrakowie czyli gdzie indziej *ActReg* 9, 5, 87; *WujNT* 299; *SkarKaz* 40a.

Zwroty : »głowå (řwå), stolicå mieszkać« [szyk zmienny] (6:1): thåm [w *Akonie*] zakony znåmienithe mieřřkały głowå řwå *BielKron* 266v, 9, 264, 270v, 293v; Fråncuzowie zåř wybråli řobie drugiego Papieřå/ [...] å ten mieřřkał řtolicå w Awinium *StryjKron* 457; *BielSjem* 17.

»obecnie mieszkać« (1): w thymže mieřcie Krolowie obecnie mieřřkaia. *BielKron* 277v.

γ. *Przebywåć, spędzåć gdzieř pewnå część dnia, być gdzieř w danym momencie* (22) :

mieszkać gdzie (17): *LibLeg* 11/84; *RejKup* g2; *Leop Iudic* 5/16, 9/46, 49, *Iudith* 12/1; Bo Saul mieřřkał w Gåbåå pod drzewem w Rama/ [...] å wřzyřcy řludzy ięgo řtali przed niem. *BibRadz* 1.Reg 22/6, *Zach* 8/4, *Act* 1/13; *BielKron* 407, 459; 200c; *OrzQuin* N; mieć beřpieczne żywotå wiedzienie: å rozmåite/ niegdy w domu mieřřkåć/ niegdy nå polu być/ niegdy nå ogrodźie nieco robić *SienLek* 10; *RejPos* 274; *ModrzBaz* 109v; *WujNT Act* 1/13.

mieszkać przy czym [= tam, gdzie coś jest] (2): SarnStat 1157; dla wárownieyfzey y pilnieyfzey ftraży/ niechby zówfze ieden z nich [pięciu szafarzów skarbu] pewny czas przy tym fkarbie wftáwicznie miefzkał/ potym drugi náftępował etc. VotSzl E.

Z określeniem towarzystwa [w tym: przy kim (2), u kogo (2), w pośrzod kogo (1)] (5): MurzNT Ioann 1/39; A Efron miefzkał w pośrzod Heteyczykow [Et Hephron sedens (marg) habitabat (-) in medio filiorum Cheth]. BibRadz Gen 23/10; Lustror, deponens, Kurewftwá á nierządów pátrzę/ miefzkam v nierządnych niewiaft w domu. Mącz 200c; RejPos 274; ZawJeft 21.

Zwrot: »obecnie, osobą swą mieszkać« (1:1): [córka do ojca powracającego z wojny:] Profzē/ niech iuż obecnie przy tobie miefzkamy. ZawJeft 21; SarnStat 1157.

Szeregi »nie być ani mieszkać« (1): A któryby piarż fám przy áktách Grodzkich ofobą fwą wftáwicznie nie był áni miefzkał: áby fzláchćicá ośiádlęgo y przyśięglęgo zá Podpiłká przy áktách Grodzkich miał SarnStat 1157.

d. *Pozostawać, nie opuszczać; manere Vulg, PolAnt, Calep; sedere PolAnt; restare, in loco aliquo subsidere Mącz; residere Modrz (70) :*

mieszkać gdzie [= na jakimś terenie, miejscu] (48): yako ya dobrze vyem ysz slychathny lakvb [...] nye Czirpyal wchwały syeme [nie zastosował się do wyroku o wygnaniu] y myaszka wkszyastwe ZapWar 1507 nr 1984, 1507 nr 1984, 1985 [2 r.], 1550 nr 2664 [2 r.]; BierEz Q; OpecŻyw 172v; FalZioł V 73v; MiechGlab 59; MurzNT Matth 10/11; Leop 4.Reg 25/24; táka wdowá w onem imieniu [...] ma miefzkáć ták dłuogo álifz potomkowie mężá iey dádzá oney zá wieniec trzydziefci grzywien UstPraw B4; BibRadz 1.Reg 22/5, 4.Reg 7/3, Matth 10/11, Luc 24/49; BielKron 70v, 244v, 445v, 454; Mącz 88b, 379b; BudBib 4. Reg 2/4, 6, Ier 40/9, 10; wftąń/ powiáda [do św. Józefa]/ [...] biegay nocą á niezofstáy fię álz w Egipćie/ y miefzkay tám poki ćię nieobwiefzczę. SkarŻyw 244, 52, 89; Nie poydę nigdziey/ z tey fkały By mi tu miefzkáć rok cáły. Áż vyrzę co poćiefznego MWilKHist Iv; WujNT Matth 10/11, Mar 6/10. Cf »doma mieszkać«, »na dziedzinie mieszkać«, »mieszkać na miejscu«.

mieszkać gdzie [= w pomieszczeniu] (7): HistAl K4; Wednie y wnocy będziecie miefzkáć w Przybythku Leop Lev 8/35, Iudith 12/9; BielKron 234. Cf »doma, w domu mieszkać«.

Z określeniem towarzystwa (cf f.) [w tym: z kim, (8), przy kim (3), u kogo (1)] (12): MurzNT Luc 24/29; Leop 2. Reg 15/19; Tedy Tobiafz rzekł Ráguelowi/ Puśćcie mię iuż [...]. Y rzekł mu świekier iego/ Miefzkayćie v mnie [mane hic Vulg] BibRadz Tob 10/9[8]; BielKron 98, 258v; RejPos 110v [2 r.] 111v, 113; gdyby mi fie zdáło nie miefzkáć przy tobie/ Abych wolno puřczon był gdzieby mi fie chciało HistLan C4; BudBib 1.Reg 22/23; WujNT 448.

W przeciwstawieniach: »mieszkać ... (precz) iść (2), (po)ruszyć się (2)« (4): Niemiefzkay więcey na tey twirdzy/ ale idź do źiemie Iudá BibRadz 1.Reg 22/5, 1.Par 17/9, 2.Cor 5/9; poki będzie obłok nád domem Bożym/ áby na mieyfcu miefzkáli/ á kiedy obłok odeydzye/ áby fie też oni z mieyfć fwych ruřzyli. BielKron 35v.

W charakterystycznych połączeniach: mieszkać w cudzej stronie, w [jakim] imieniu, w księstwie (ziemi księżęcej)(4), w mieście (3), w namiocie, w przybytku, na tej twirdzy, w ziemi (4); mieszkać z krolem,

z prześladowniki swymi; *mieszkać* [ile] dni, we dnie i w nocy, długo (5), niekiedy czas (do tego czasu, niemało czasu, przez ten czas) (4), rok cały, upornie (2); *mieszkać tak długo... aliz, dotąd... aż*.

Zwroty: »doma [= w swej ziemi] *mieszkać*« = *domi se continere* *Modrz* [szyk zmienny] (2): *ModrzBaz* 103; *Miełzka łobie domá/ [...]* namniey go to nie obchodzi/ że ieft wywołány *GórnRozm* 12v.

»doma, w domu *mieszkać*« = *in domo habitare* *PolAnt* [szyk zmienny] (2:1): *Náuczywłfy łie domá myełzkáć vchodzi ludzi* *GliczKsiąż* K6v; *BielKron* 14; *BudBib Prov* 7/11.

»na dziedzinie, na ojczyźnie *mieszkać*« (3:1): *SkarŻyw* 332; *A iefliby ieno iedyny łyn był/ ten ná dziedzinie miełzkáć ma* [*in haereditate maneat* *JanStat* 1082] *SarnStat* 200 [*idem* (2)] 660, 919.

»*mieszkać* na (swym, a. tym, a. jednym) miejscu« = *habitare a. manere in loco suo* *PolAnt*; *subsistere* *Mącz* [szyk zmienny] (9): *KrowObr* 12v; *BibRadz* 1.Par 17/9; *Miełzkáli ná tym mieyłcu áż łie pogoili* *BielKron* 47, 35v; *Mącz* 397b; *BudBib Ios* 5/8; *ModrzBaz* 75; *ActReg* 13; *Calep* 635a.

»społem *mieszkać* (cf *ł.*)« (1): [*żółw z małpieżem*] *Społem tám długo miełzkáli [...]*. *Zołów iuż był domu zápomniáł* *BierEz* Q.

Szeregi: »*mieszkać* i być (a. przebywać)« [szyk 1:1] (2): *LibMal* 1548/137v; *Abowiem* [*papież*] ná iednym mieyłcu bęđąc y miełkáiąc/ nie może [...] wiefdieć/ co się s ktorym kędy dzieie. *KrowObr* 12v.

»(ze)trwać, (abo) *mieszkać*« [szyk 3:1] (4): *I przymuślił⁹⁰ rzeknąć/ zołtán (marg) miełzkai abo zetrłái (-) znami/ Boć się iuż má ku wieczorowi* *MurzNT Luc* 24/29; *Mącz* 397b, 419d; *Calep* 635a.

e. *Życ w określonych warunkach; habitare* *Vulg, PolAnt; manere* *Vulg, JanStat; considerare* *Mącz* [*w tym: gdzie* (1) *cf a.*] (259) : *Pan czyni że kto w potop miełzkáć może* *Leop Ps* 28/10; *Tedy Noe z łwemi miełzkáć ná ziemi iuż odnowioney y z złości obmytey počął.* *SkarŻyw* 270.

mieszkać pod czym (2): [*wielmożni królowie*] *Pod strożą zawždy mieszkają* *BierRozm* 15; *RejPos* 14v.

mieszkać w czym (52): *Wiele ludzi bogactw żądáią áczkolwie w vbołtwie miełkáią.* *March*¹ A4v; *OpecŻyw* 13, [192]v; *MiechGlab* 45; *BierRozm* 14; *LibLeg* 8/26, 11/42v; *RejJóz* B7v, Q4; *Ieflibyście przykázaniá moie chowali/ bęđżecie miełzkali wmiłści moiei* *MurzNT Ioann* 15/10, *Ioann* 15/10; *BielKom* D5; *LubPs* I, P2v *marg, V; GroicPorz* ii4v; *RejZwierz* 37v; *BibRadz Ps* 106/10, 1.*Mach* 9/58, I 138b *marg; OrzRozm* Q4v; *BielKron* [84²], 102, 467v; *Mącz* 379b; *OrzQuin* P2v; *RejAp* 35; *RejPos* 222; *RejZwierz* 131, 229; *BudBib* 1.*Mach* 9/58; *MycPrz* I [D]v; *BudNT* P4 *marg; CzechRozm* 113; *Paprpán* H4v; *Foelix Ciuitas, Tempore que pacis bella futura timet.* *To ieft/ Szczęśliwe Miáłto/ ktore miełzkáiąc w pokoiu/ Obawa się przygody/ á myśli o boiu.* *ModrzBaz* 22, 144; *KochPs* 162; *SkarŻyw* 244; *ReszList* 158; *WisznTr* 32, 34; *ArtKanc* A16v, E4v; *W takich fráfunkách ciężkich ci wzyłcy miełzkáią/ Którzy lékárłkiéy ręki ránie zábraniáią.* *ZawJeft* 32, 6; *LatHar* 204, 615; *KołakSzczęł* C2v; *WujNT Ioann* 12/46, 1.*Ioann* 2/10, *k.* Yyyyyv.

mieszkać jak (18): *BierEz* F2; *WróbŻółt* V6; *Onych dni/ [...]* *Izrael bęđżie miełłkał dufále* *Leop Ier* 23/6, *Ier* 33/16; *BibRadz Ez* 38/8, 11, 14; *wrółli łie do domu do Sary łzczęłłiwie miełzkáiąc/ iż co chcieli v Bogá otrzymáli.* *BielKron* 13; *Grzegłłm* 25; *RejZwierz* 229; *gdy włpokoi was* [*Jehowa*] *od włzech nieprzyációł wáłżych w około/ że miełzkáć bęđżecie biefpiecznie* [*requiem dabit vobis*]. *BudBib Deut* 12/10, *Deut* 33/28, 1.*Reg* 12/11, *Ier* 32/37, *Ez* 38/7, 13; *CzechEp* 298; *ArtKanc* K4.

W porównaniach (3): Iuż łobie mieszkać będzie nie ináčzey iáko Anyoł wzywáiącz rofkofznych á łpokoynych czálów łwoich *RejZwierc* 131; iž prawđziwi chwalczy Páńłcy/ [...] nie ináčzey/ iedno iáko owce w pośrzod wilkow mieszkać mušieli. *NiemObr* 13; Tákże též y ci którzy przywykli byli porządkowi onému pomieszánému/ y mieszkałi iákoby w lešie: nie máią tym tego zayźrzéc co łie z łáfá wyrwáli *SarnStat* 1306.

W charakterystycznych połączeniach: *mieszkać bezpiecznie (przešpiecznie)* (13), *dufale, poćciwie, spokojnie, szczęšłiwie, śmiele*; *mieszkać to bezpieczeństwie (przezpieczeństwie)* (2), *w błogosławieństwie, w ciemności* (6), *pod cieniem (w cieniu) śmierci* (2), *we cziach, w dobrym opatrzeniu, w frasunkach, w głodzie, w jasnym świetle (światłości)* (2), *w kłopocie* (4), *w łasce (bożej, pańskiej, świętej)* (4), *w miłości* (3), *w nędzy, w niewoli, w obfitości wszech rzeczy, w pokoju* (15), *w pomocy (wspomożeniu) Najwyższego* (2), *w radości* (2), *w rozkoszach* (4), *pod strożą, w ubostwie* (2), *w ucisku, w wolnym stanie*.

Szereg: »żyć i mieszkać« (1): Y ieliš przed tym miły P. Bogu był/ przeto żeš w iego łálce świętey żył y mieszkał *LatHar* 204.

W *przen [w czym]* (2) : Tákci dziś ludzkie fercá ten łwięty głod złotá/ Pędzi ktemu iž łnadź tám w ciešni mieszka cnotá. *HistLan* E4; *BudBib Eccli* 14/26.

α. Prowadzić tryb życia określony warunkami przyrodniczymi (61) :

mieszkać gdzie [= w jakimś środowisku] (57): *OpecŻyw* 47v; *Murm* 123; *BartBydg* 137b; [ryba miecz] Mieszka w modzie [!] czyłtey ciekáčzey/ w mętney nie może mieszkać. *FalZioł* IV 29d, I 93c, IV 14b, 15c, 24a, 26b (14); *MiechGlab* 62, 72; *RejPs* 148, 160; *SeklWyzn* d2; *KrowObr* 111; *Leop Gen* 21/21, *Ps* 16/12, *Prov* 21/19, *Is* 42/11; *BibRadz Gen* 21/20[21], *Prov* 21/19, *Ier* 25/24; *BielKron* 8v, 23, 153v, 260, 263v (12); *KochSat* B3v; *Mącz* 379b; *RejZwierc* 61v, 175; *KochPs* 214; *SkarŻyw* 362; ále ty narody Rułkie/ [...] obyczáiem źwierzęcy wlešech mieszkałi *StryjKron* 115, 115, 150; *KochFr* 99; *GórnRozm* L4v; *WujNT* 159; *SkarKaz* 118a; Ale ktorzy ná łądźie mieszkaíac nie znáią Morzá/ [...] Szczęšłiwi łá *KlonFlis* B2; *SapEpit* A3v.

mieszkać gdzie [= w pomieszczeniu] (6): *HistAl* H8v, I; w iámách źiemnych połpołu z byđłem mieszkaíą *BielKron* 294v, 434; *KochSat* B3v; *KmitaSpit* A3.

W charakterystycznych połączeniach: *mieszkać po błotach (w błocie)* (2), *miedzy bory, w budach, na budowaniu, w ciemnościach, w (na) gorach* (3), *w jamach ziemnych, w jaskini(ach)* (3), *w jezierce, pod korzeniem ziela, na łądzie, w lesie (miedzy lasy, po lesiech)* (9), *w lochach, na miejscach nieplodnych, na opoce* (2), *po polu, pospołu z byđłem (z zwierzęty)* (2), *na (w) pustyni* (5), *na (w) puszczy* (10), *w rzece* (2), *miedzy skałami (w skałach)* (6), *w skrytościach, w wodzie* (6), *w (na) ziemi (pod ziemią)* (9); *mieszkać ustawicznie*.

Przysłowie: *Leop Prov* 21/19; Lepiey ieft mieszkać w źiemni łpułtošzálęy/ niž z niewiáftą łwarliwą *BibRadz Prov* 21/19.

β. Prowadzić tryb życia określony warunkami społecznymi; *morari Vulg; vivere Modrz; residere JanPrzyw* [w tym: gdzie [= na jakim terytorium] (5) cf **a.**, z kim (5) cf **f.**, z określeniem warunków przyrodniczych (3) cf **a.**, z określeniem stosunków (2) cf **g.a.**, w czym [= jak postępując] (1) cf **g.**] (120) : Przyłtáli ná to [na prošbę *Nehemiasza* o osiedlenie się w miešcie] dobrowolnie/ ták iž dzyefiáťą głowę do miáłťá mieszkać wybráli y połłáli. *BielKron* 97.

mieszkać pod kim [= *podlegać czyjej władzy*] (7): *BielKron* 293; *OrzQuin* L4v, N3v; *ModrzBaz* 31v; pod tym [...] Pánem zle miefzkác/ pod ktorem nie máłz nic Wolności *GórnRozm* B3; *SarnStat* 244, 771.

mieszkać w czym (4): *LubPs* Y3, dd5v; Káždy też w ípráwách íwoich/ ma pilnie pátrzyć ná ten ípofob żywotá w ktorem miefzka *ModrzBaz* 68v; *SkarKaz* 161a.

mieszkać gdzie (7): *BielŻyw* 165 [2 r.]; *Leop Esth* 9/19; *BielSjem* 19 marg; vśiadłem ná oyczyftéy roli/ nie ábym próznował [...]: nie ábym *inter caulas et haras* sobie gwóli tylko miefzkác miał *JanNKar* A2; *SarnStat* 351, 893.

mieszkać gdzie [= *w pomieszczeniu; w tym: w czym* (19), *pod czym* (1)] (24): *OpecŻyw* 47v; *PatKaz* III 105v, 154; *GliczKsiąż* G6v, K6; *KrowObr* 107; *Leop Ier* 37/20; *BielKron* 130, 166v, 272v, 363v; *Mącz* 319a; też y cí [są *pożyteczni Rzeczypospolitej*] co w ízkołách ábo w Kollegiách miefzkáiąc/ náuki wyzwolone rozmnażáią, *ModrzBaz* 130v, 37v, 131; Wolę wrót domu twégo ítrzedz/ niżli ze złémi Pod dáchy miefzkác pozłóćiftémi. *KochPs* 126; vftáwy zákonne/ ták iákoby w kláfztorze miefzkał/ záchował. *SkarŻyw* 309, 461, 566 marg; *StryjKron* 275; *KochMRot* A4v; *WyprPl* A3; *SarnStat* 208; *GosłCast* 54.

mieszkać jak (3): *BierEz* Mv; *Paprpán* I4; Tedy też w ten czás Dowmant Hurdowic [...] wolno sobie miefzkáiąc ná vdzielnym Xięftwie/ [...] niezábiegał Witołtowi *StryjKron* 355.

Z innymi określeniami warunków (6): *Leop Ez* 38/11; *BibRadz Ez* 38/11; *BudBib Ez* 38/10[11]; Przez wiele dni miefzkác będą fynowie Izráelfcy/ bez Krolá y bez Książęćią/ y bez ofiáry *CzechEp* 299; niewiem dla czego tych miałt mieć niechcełz/ bo nie będą prze to nie walecznemi ludzie cí/ iż ie mur [...] otoczy/ ták wolno tym będzie mężnemi bydź iáko y owym / którzy nie w murze miefzác będą. *GórnRozm* M2; *PowodPr* 73.

W porównaniach (2): *RejWiz* 23v; iefliżebychmy ták mieli íchodzić [z *tego świata*] iáko źwirzétá/ tedybychmy też tu tákże miefzkáli iáko źwirzétá. *RejPos* 221v.

W charakterystycznych połączeniach: mieszkać pieszczenie, rozno, wolno, zgodliwie (zgodnie) (3), *źle; pod jednym pasterzem mieszkać, bez krola, pod (jednym) krolem* (2), *jako mniszka, w niewoli* (2), *pod panem* (2), *pod starostą* (2), *jako źwirzéta; mieszkać pod dachy pozłocistemi, w dymnym chyzie, w klasztorze* (7), *w kolleijach* (2), *przy kościelech (w kościele)* (3), *w krolewskich pałacach* (2), *w lepionym gmachu, przed miaste(czkie)m (w miasteczkach)* (3), *w monasterze, nie w murzech (bez (kromia) muru)* (4), *w sieni u ciemnice, na swoim łanie, w szkole* (3), *w szpitalach, po wsiach, w zamknieniu; mieszkać stale, z staradawna, ustawicznie, zawsze* (3).

Zwroty: »mieszkać w domiech« = prowadzić osiadły tryb życia; in domibus habitare Vulg [szyk zmienny] (2): *Leop Is* 42/11; ich oycowie przez 40. lat/ idąc z Egiptu/ nie miefzkáli w domiech/ ále w kuczákách ábo pod namioty. *WujNT* 337.

»mieszkać przy dworze, u dworu« [szyk zmienny] (2:1): *GórnDworz* B7v; *BiałKaz* H2; á mnie téz czás o sobie porádźić. Iefli mi w rewerendźie/ czy lepiéy w fáianie/ Iefli miefzkác przy dworze/ czy ná swoim łanie. *KochFr* 52.

»mieszkać na jednym miejscu« = *prowadzić osiadły tryb życia* (1): [Tatarzy] nalmiewaiącz sie z krzeńcianow mowią/ nie mieřzkay na iednem mieřtczu [*non moreris in uno loco*] iako krzeńciani pod fię kakaiącz. *MiechGlab* 22.

»mieszkać w kącie« = *być odludkiem* [szyk zmienny] (2): żadney wiadomości o rzeczách ten człowyek nye może łoby nabyć [...]/ ktory łam tylko w kącye myęłzka/ nye máyąc [...] towarzysztwa z ludźmi. *GliczKsiąż* L3; *ModrzBaz* 43v.

»komorą, w komorze najemnej mieszkać« (3:1): *LibMal* 1546/117v; Kmiećie zbiegli [...] máią bydz wrócáni: wyiawłzy té którzy támze komorą mieřzkáią [*praeter inquilinos JanStat* 1085], *SarnStat* 663, 920, 1308.

»w mieście, po mieściech mieszkać« = *colere urbem Mącz, Calag; in civitatibus morari, residere JanStat; civitatem inhabitare JanPrzyw* [szyk zmienny] (21:2): *UstPraw* A4v; *BielKron* 43v, 97 [2 r.], 334v [3 r.]; *Mącz* 59d; *GórnDworz* Ff; *BielSat* D; *Calag* 296b; *BielSjem* 19; *BielRozm* 23; A Polńcze wálzcy coby to wádźiło/ gdyby Szláchta mieřzkála w Mieście? *GórnRozm* H2v, H2v; *SarnStat* 237, 239 [2 r.], 301, 351, 696, 893, 1306.

»pod namioty (a. namiotki), w namiociech, w jatach, w kuczkach mieszkać« [*w tym: w kuczkach abo pod namioty* (1), *w namiociech albo jatach* (1)] = *być koczownikiem* [szyk zmienny] (5:3:1:1): *BibRadz* I 351a marg; [*Przodkowie naszymy*] Budowania/ łkárbow/ nie mieli [...]/ pod namioty mieřzkáli *BielKron* 336, 263v, 338; *Mącz* 371b; *SkarŻyw* 268, 346; *WujNT* 337.

»osobno, sam (jeden), osobliwie, bez ludzi, roźnie mieszkać« = *żyć w odosobnieniu, bez kontaktów z ludźmi; solum habitare PolAnt; in solitudine vivere Modrz* [szyk zmienny] (4:4:2:1:1): *GliczKsiąż* A2, L3; *KrowObr* 133v [2 r.]; *RejWiz* 66; *Mącz* 230c; *GórnDworz* Ff; *BudBib* Ier 49/31; *ModrzBaz* 77; Ato przypátrź fię temu/ że ci ktorzy v was z przodku łtánowali práwá/ nie pátrzyli na to/ iż tu ołobliwie/ á nie w kupie ludzie mieřzkáią *GórnRozm* K3v, N2, N2v.

»w skryciu mieszkać« = *ukrywać się* (1): Latito – W skricziu mieřzkám. *Calep* 584a.

»społem (a. (po)społu), w społeczności mieszkać« (5:2): *BierEz* Fv, G4v; *BielSjem* 19; gdy ludzie połpołu mieřzkác poczęli/ obráli łobie Krolá *GórnRozm* M4v, E2v [2 r.]; *WujNT* 411.

»na wsi, na folwarku mieszkać« = *rurare Mącz, Calep; morari in agro, rurari Mącz; colere agrum a. solum a. arva Calag; rusticari Calep* [szyk zmienny] (5:1): Wierzę ia temu mnie miły Brácie/ bo cię znam że ná łwym przełtawálz/ [...] domá ná wsi mieřzkálz *OrzRozm* H; *Mącz* 232d, 362a; *Calag* 8a; Ruro – Roliáńie bawie, na foluarku mieřzkám. *Calep* 933a, 933b.

»mieszkać na zagrodzie« (1): Item powyada yłch Michal [...] kthori dziłłfy myąłzka wkowálłkym na zagrodzye kradal zitho *LibMal* 1546/109v.

Szeregi: »mieszkać i trwać« (1): obaczywłzy to/ że iednemu łáme^{mv} ná łwiece niepożytekby był wielki mieřzkác y trwác/ przidał drugiego *GliczKsiąż* A2.

»mieszkać i żyć« (2): A więc to ielt [...] modłá podłóg ktorey ludzie w łpoleczności mieřzkác/ y żyć máią. *GórnRozm* E2v [łdem] E2v.

f. *Obcować, przestawać, przebywać w czyimś towarzystwie; manere Vulg, PolAnt; commorari Vulg* [*w tym: z określeniem warunków* (3) cf **e.**, z określeniem warunków przyrodniczych (1) cf **e.a.**, społecznych (1) cf **e.β.**, gdzie (1) cf **c.**] (221) : Lepiej mieřzkác dwiemá złączonymi niż iednemu *BielKron* 80.

mieszkać u kogo (1): Tomci wam powiedział v was miefzkáiąc *WujNT Ioann* 4/25.

mieszkać między kim, między czym (38) *OpecŻyw* 37; *ForCnR* D4v; *FalZioł* I 118c; *RejPs* 84v, 189v; że temu ktorego będzie potrzebá myędzy ludźmi myęfzkáć/ potrzebá yeft áby lie zá dzyećinftwá yełfcze náłożył myędzy nimi przebywáć. *GliczKsiąż* K5v; *Leop Prov* 21/16, *Eccli* 42/12; *BibRadz* 2.*Petr* 2/8; *GórnDworz* Rv, Kk3v; *BiałKat* 121; *CzechRozm* 230v; *ModrzBaz* 71; Miefzkam/ nie między ludźmi/ ále lwy írogiemi/ Miedzy źwierzęty miefzkam okrutnémi. *KochPs* 83; *SkarŻyw* 74, 328, 487; *CzechEp* 405; *NiemObr* 12, 13, 151; *ArtKanc* C16v; *LatHar* 11, 106, 333, 398, 528, 552, 688; *WujNT Ioann* 1/14, 2.*Petr* 2/8, s. 812 *marg*; Iáko wielka íeft vćiechá [...] między dobreimi y zgodnemi íáśiády miefzác *SkarKaz* 633b, 278a; *CiekPotr* 52. *Cf Fraza*.

mieszkać z kim, z czym (52): *March*¹ A4; *BierEz* I, K2, O4v, Q2; *OpecŻyw* 56, 96v; *BielŻyw* 160; *RejPs* 98v; *LibMal* 1548/142v; *HistAl* G7v; Iv; *BielKom* Dv; *GliczKsiąż* N6v; *RejWiz* 66; *Leop Ez* 2/6; Ludu tego z którym miefzkam [*in cuius medio ego sum*] íeft íześć kroć íto tyłięcy piełzych *BibRadz* *Num* 11 /21, *Iob* 20/9; *BielKron* 24v; *KochSat* Bv; *Prot* D2v; *RejAp* 192v; *RejPosWiecz*² 91v; *WujJud* 122v; *BudBib* 2.*Reg* 16/18; *CzechRozm* 193 *marg*, *2; Známienićie *Agefilaus* [...] mowił/ że z onemi miefzkác żádał [*illorum sibi consuetudinem optandam dicebat*]/ ktorziby wdźięczni á krotofilni byli *ModrzBaz* 17, 137v; *SkarŻyw* 354, 413 *marg*; *CzechEp* 140, 176; *ReszPrz* 113; *OrzJan* 53; *LatHar* 232, 510; *WujNT* 1.*Cor* 16/10, Aaaaaa; *PowodPr* 36. *Cf mieszkać z kim w pośrzodku kogo; Przysłowia; Fraza*.

mieszkać z kim w pośrzodku kogo (2): wroć íię do Gedáliáhá [...] á miefzkay z nim w pośrzodku ludu *BudBib* *Ier* 40/5, *Ier* 40/6.

mieszkać przy kim (7): *BierEz* P3; *BielŻyw* 86; *Prot* D3; *SkarŻyw* 511, 576; Káždy páłterz winien íeft czáfu prześládowánia y niebeśpieczeńftwá miefzkác przy íwey trzodzie áż do śmierci. *WujNT* 349; *VotSzl* E2.

mieszkać w kim [= *wśród kogo*] (2): A Słowo sftáło íie Ciáłem/ y w nas miefzkáło [*Ioann* 1/14]. *KuczbKat* 30; *CzechEp* 245.

mieszkać w czym [= *w jakiej społeczności*] (4): *BierEz* K2; *RejPs* 71v; *Rzeczpołp*: práwa íeft/ gđzie ípolnie w íednym zgromádeniu ludźie miefzkáiąc porzádnie/ obyczaynie/ y íprawiedliwie żyią. *GórnRozm* B3v. *Cf* »w społeczności mieszkać«.

W charakterystycznych połączeniach: z apostoły mieszac, między chrześcijany, z człowieczym narodem (między złym narodem) (2), z człowiekiem niesprawiedliwym, między dobreimi sąsiady, w jednej rzeszy, w jednym zgromadzeniu, z Jezusem, między ludźmi (w pośrzodku ludu, z ludźmi) (11). (jako) między lwy (ze lwem) (3), z niewiastami, między niewiernymi (2), między omylnymi języki, z pannami, z przyjacióły, przy stadku swym, przy swej trzodzie, między wielą obrzymow, w zebraniu, między źwierzęty (3); mieszkać bez bojaźni, cielesnie (2), w nędzy, w rozkoszy, widomie, z wielkim dufaniem; [ile lat] mieszkać (4), czas niemały (przez długi czas, pod czas) (3), (tak) długo (3), aż do śmierci, wiecznie, zawsze (zawždy) (4).

Przysłowia: Yełli będziełz myęfzkał s chromym/ íam íie nye náuczyłz chodzić. *GliczKsiąż* L7, L7; *RejZwierz* 121v.

Ze lwem á símokyem wolałbym myęfzkác niż ze złą żoną. *GliczKsiąż* P6.

Fraza: bibl. »mieszkać będzie wilk z baranem (a. owcą, a. jagnięciem), między barany« = *habitabit lupus cum agno PolAnt* [szyk zmienny] (6:1): *BibRadz Is* 11/6, I 358d marg; *BielKron* 136v; *CzechRozm* 113v [2 r.], **v; Y iściło fię Proroctwo Izáiafzá: Iz wilcy do báránów/ [...] przyftawáli/ y z nimi miefzkác chcieli *SkarKazSej* 679b.

Zwrot: »społem (a. (po)społu, a. wespołek), spolnie, społecznie, w społeczności [kogo] mieszkać« = *habitare pariter PolAnt* [szyk zmienny] (4:1:1:1): *LubPs* N5v marg; *KrowObr* 119v; *BibRadz Ps* 132/1; *BielKron* 136v; *GórnRozm* B3v; *WujNT* 397; *ZKądzechmy wzyfscy/ co miefzkamy fpółem? GosłCast* 55.

Szeregi: »mieszkać i obcować« (1): między zwierzęty miefłká ij s nimi optzuie. *OpecŻyw* 37.

»przebywać i mieszkać« (1): któryś [...] z niepokalaney Pánny docześnie vrodzony z ludźmi dziwnie y láłkawie trzydzieści lat y pułczwártá przebywác y miefzkác raczył ná świećie *LatHar* 232.

»mieszkać, (a) towarzystwo mieć (a. towarzyszyć« [szyk 1:1] (2): *BierEz* K2; Bo á ktoż z człowiekiem niefpławiedliwym długo miefzkác/ kto z nim towarzystwo życia fpólnego mieć [*habitare ... vitae commercia... contrahere*] chce? *ModrzBaz* 137v.

»mieszkać i trwać« (1): Rowne dzis naydzye tákowe kthorzy wolą fie około byałych głow báwić [...] niż vczonych ludzi nábywác/ á fnimi myełzkác y trwác. *GliczKsiqż* N6v.

W przen (6) :

mieszkać między kim (1): Gdyż między tákiemi cnotliwemi ludźmi práwie drugi ia závždy miefzkác muśi (marg) Przyaciel práwy *alter ego*. (-). *RejZwierc* 98v.

mieszkać z czym (2): Iefli będziefz náłładował fpławiedliwości/ doftániefz iey: [...] á będziefz miefłkał z nią *Leop Eccli* 27/9; *RejZwierc* [233].

mieszkać w kim (1): Thák też y my zobopolnie iedni w drugich miefzkamy/ á to przez złączenie á zyednoczenie náture á przyrodzenia człowieczego. *RejPosWiecz*² 91v.

mieszkać w czym uczestnictwie [o obcowaniu z duchami świętych] (2): Ztych przodkow wiára twoiá Kotolicka [!] [...] dziwnie fie wtobie vtwierdzi/ gdy obaczyfz/ iż ci święći wzyfscy w Papięftwie byli [...]. Vrąduiefz fie iż w ich vczęfnictwie miefzkalz *SkarŻyw* A3v, A4.

α. O zwiqzku kobiety z mężczyzną [w tym: z określeniem postępowania [jak, w czym] (10) cf **g.**, w czym [= w pomieszczeniu] (3) cf **c.α** z określeniem ustosunkowania (2) cf **g.α.**, z określeniem warunków (1) cf **e.**, z określeniem warunków społecznych (1) cf **e.β.**] (107) :

mieszkać z kim (96): *OpecŻyw* 13, 14; *ZapWar* 1522 nr 2268; Item powyada yfch jagna [...] oftudzila z zoną Climka [...] Thak yfch therafch yuze ífobą nyemyáfch kayą *LibMal* 1544/89v, 1554/193 [6 r.], 193v; *SeklKat* K3; *RejKup* d4v, g6v; *HistAl* H3; chowác íofbye miłofnicę/ á s nyą by zwłaśną okrom wfłelákyego wftydu miefłkác: izali to nie iefł nieczífłi grzech? *GliczKsiqż* B7v, B7, B7v, C, P7v, Qv; *GroicPorz* h2, 11, 11v; *KrowObr* 220v, 227, 228, 229v [2 r.], 233v; *RejZwierc* 34, 121v, 135; *BibRadz Os* 3/3; *BielKron* 52, 57, 78v, 137v, 139v (13); Cum qua illi longius fuit usus, S którą ón długo miefłkał/ pofpolitował/ obcował. *Mqcz* 510c; *RejPos* [226], 346; *BialKat* 368v; *WujJudConf* 211; *BialKaz* I4v; *CzechRozm* 159; *KarnNap* Gv; *SkarŻyw* 150, 164, [223]; *CzechEp* 419; Náiedzie kto wdowę iáką nie vbogą/ weźmie ią gwałtem; [...] ona niebogá radá nię radá z niem

mieszkać musi *GórnRozm D; PaprUp I2v; WujNT 1.Cor 7/12, 13, 1.Petr 3/7; CiekPotr 3. Cf* »z mężem mieszkać«, »z żoną mieszkać«.

mieszkać przy kim (4): yefthgo pithal aczbi wgich zakonye bilo napiffano ze wolno poyacz ynfczą zoną themv przy kthorym pyrwiča thak długo nyemyelchka *LibMal 1554/190v; SkarŻyw 392; WitosłLut A3v; PaxLiz E4v.*

W charakterystycznych połączeniach: mieszkać z białą głową, z bratową, z jątrwią własną, z krolową, z kucharkami, z [czyją] małżonką (2), jako z miłośnicą, z niecotliwym łotrem, z nieoddaną, z nierządną małpą, z nierzadnymi merchami (2), z niewiastą (5), z panną, z wiernym, z cudzą (a. [czyją]) żoną (4); mieszkać po cudzołóstwie, w grzechu, jawnie (2), w jedności, w miłości bożej, nierządnie, w niewymownej radości, w pańskiej bojaźni, w psocie, w stateczności w swej woli, świętobliwie, świebodnie, ućciwie, wiadomie, wiernie, w wierze, bez zakonu, źle; [ile lat, dni] mieszkać (7), przez [jaki] czas (3), długo (2), aż do śmierci, zawsze.

*Zwroty: »mieszkać w małżeństwie« [szyk zmienny] (3) : yż to są nieślufzne rzeczy/ z bratową mieszkać w małżeństwie *BielKron 212, 211v; BiałKaz K2.**

»z mężem mieszkać« = *cum viro commorari Vulg; esse viri PolAnt [szyk zmienny] (9): HistAl H3; Lepyey łobie z mężem mieszkać w wierze/ Niżli komu dzwonić ná pacierze *BielKom G4, G5v; Leop Eccli 42/9, 10; BibRadz Ier 3/1; RejPos 28v; CzechRozm 155; GórnRozm L2.**

»mieszkać wspolek (a. społem), spolnie« [szyk zmienny] (2:1): *Consuescere cum aliqua muliere vir dicitur vel mulier cum viro, Mieszkać wepolek *Mącz 427b; WujJudConf 211; WerKaz 287.**

»z żoną mieszkać« [szyk zmienny] (22): *March¹ A4v; March³ V5v; Diar 96; GliczKsiąż P4; Abowiem Bog rofkazał z żoną mieszkać/ aż do śmierci *KrowObr 140v, 230 [2 r.], 231 [2 r.], 231v, 232v; RejZwierz 65; ZOnyz którą mieszkałz [mulierem sinus tui Vulg] nie miey w podeyzreniu *BibRadz Eccli 9/1; BielKron 212, 267, 302v; RejAp 27; BudBib Eccli 9/1; ModrzBaz 48; WerKaz 287; WujNT 397; SarnStat 643.***

*Szereg: »mieszkać, (i) obcować« (1): *KrowObr 230, 231; Mącz 510c; Ale każe/ [...] aby iey [żonaty żony swej] nie opuśczał/ ale aby mieszkał y obcował z tą którą poiął pierwey niżli wwierzył. *WujNT 594.***

αα. *Utrzymywać stosunki cielesne (4) :*

*mieszkać z kim (3): *Leop Iudith 12/10; która [Sara, żona Abrama] iż była niepłodna/ dopuściła mu mieszkać z dziewczką służeńną swoią *RejAp 82; RejPos 42.***

*W porównaniu (1): A wżytko v nich łpolna rzecz tak żoná/ dziewczká/ máć/ fioftrá/ iáko byđło mieszkać *BielKron 445.**

g. *O Bogu i innych istotach nadprzyrodzonych (470) :*

α. *O rzeczywistej obecności Boga, zwłaszcza Boga Starego Testamentu; incolere Modrz (40) :*

*mieszkać gdzie [= na jakim terytorium] (16): Tać ieft gora w ktorey fie zľubilo panu bogu mieszkać *WróbŻółt 67/17, 67/17, 73/2; LubPs C2, hh3; Leop Deut 12/5, Ps 131/14; BibRadz Ps 131/14, Ioel 3/21, Zach 8/3; BudBib 3.Reg 8/27, 2.Par 6/18, Is 8/18; ModrzBaz 144; Obráł tedy Pan Bog mieśće iedno/ aby ná nim dla ludzi mieszkał/ y tám od nich pokłón przyimował *SkarKaz 39a, 315a.***

mieszkać gdzie [= w pomieszczeniu] (17): *TarDuch* A2v; *KrowObr* 101v; ten będąc niebá y ziemie Pánem/ nie miełka w Kościelech rękómá ípráwionych *Leop Act* 17/24, *Act* 7/48; *BudBib Iudith* 9/8; *WujNT Act* 7/48, s. 424 [2 r.], 425 [3 r.], *Act* 17/24, s. 469 *marg*; Włtydził fię íam íiebie Dawid/ gdy íobie dom y páłac kofztowny zbudował [...] á íkrzyniá Boża/ gdzie P. Bog íwoim obyczáiem miełkał/ pod íkorzánymi namiotki zoítawałá. *SkarKaz* 455b, 39a [2 r.], 454b.

Z określeniem społeczności ludzkiej [w tym: w pośr(z)odku kogo (6), z kim (2), między kim (1)] (9): *BibRadz* 3.Reg 6/13; *BielKron* 33; *BudBib Ex* 25/8, 29/45, 46, 2.Par 6/18; Bo ía íeítem Pan/ który miełkam w pośrzodku was/ o íynowie Izráelowi. *ModrzBaz* 79, 79; *SkarKaz* 315a.

W charakterystycznych połączeniach: mieszkać w Jeruzalem, w kościele(ch) [jakich] (11), w Syjonie (na gorze syjońskej) (3), na ziemi (3); mieszkać z ludźmi, między syny izraelskimi (w pośrodku synow izraelowych) (2).

β. *O niewidzialnej opiekuńczej obecności Boga wśród ludzi (41) :*

mieszkać gdzie [= na jakim terytorium] (3): *BibRadz Ier* 7/3; *ArtKanc* K11v; Bo to íam obiecał: Miełkác/ práwi/ z wámi ná tym mieýfcu y w domu tym będe. *SkarKaz* 455a.

mieszkać gdzie [= w czyim domu] (2): íákiemem był czáfu młodońci meý/ gdy Bog ípokoynie miełkał w przybytku moim. *BibRadz Iob* 29/4; *SkarKaz* 455a.

mieszkać w czym [= opiekować się tymi, którzy przestrzegają czegoś] (1): Synowie íedne⁶⁰ Bogá Iezufa Chryftuła/ [...] Chrześcíanie krwiá Chryftułowá oblani: wroćcie fię do Páná Bogá który w pokoiu w miłósci y w íedności miełka *SkarJedn* 332.

Z określeniem społeczności ludzkiej [w tym: z kim (23), w kim (5), pośr(z)odku kogo (5), między kim (4)] (38): *WróbŻółt* 67/19; *RejPs* 69v; Miełka pan Bog miełz(y) zgodliwym malzeńítwem *SeklKat* L, G4v; *Leop Ez* 43/7, 9, 2.Cor 6/16; *BibRadz I* 336a *marg*, *Ier* 7/3; *RejAp* 174v; *RejPos* 145 [2 r.] 145v, [219]; *BudBib* 3.Reg 6/13, *Zach* 2/10, 11; *HistHel* A; Gdy Kofcieleccy byli thu Woyewodámi/ Byłá Polłká w pokoiu miełkał Pan Bog z námi *PaprPan* L4v; *NiemObr* 12; *ArtKanc* E6v, H16, K12, N15v; *WujNT* 2.Cor 6/16, *Apoc* 21/3; *PowodPr* 16; A Pan Bog pátrząc ná íerce náłze/ y ná próftotę náłzę mowi: Będe z wámi miełkał/ y będe Bogiem wáłzym/ á wy ludem moim. *SkarKaz* 454b, 454a, b [4 r.], 455a [2 r.], 457a, 458b; *SkarKazSej* 704a.

γ. *O mistycznym zjednoczeniu Boga z człowiekiem przez wiarę i przynależność do Kościoła (269) :*

Konstrukcje z podmiotem „Bóg” i dopełnieniem lub okolicznikiem „człowiek” [w tym: w kim (112), w czym [= w kościele, w zborze itp.] (35), z kim (17), u kogo (3), nad kim (2), w pośrzodku kogo (1)] (170): *BierRaj* 19; *PatKaz III* 144v; *WróbŻółt* 67/25; Yeíli mię kto miłuíe/ [...] y ociec moy miłuíe go/ á przydziem do niego/ á będziem miełkać vniego. *SeklKat* G4, P4, V2v, Yv; *KromRozm I* B3, Fv; *MurzNT* A4 [2 r.] *Matth* 23/21, *Ioann* 15/4 [2 r.]; *KromRozm II* í2v; *LubPs* M3v; Ía będe prófił oycá/ á innego poćiełzyćielá da wam/ aby miełkał zwámi na wieki/ Duchá prawdy *KrowObr* 9v, 54 [2 r.], 59v, 101v, 102v, 190v [4 r.], 231v; *Leop* 1.Esdr 6/12, *Iac* 4/5, 1.*Ioann* 3/24 [2 r.], 4 *arg*; *OrzList* í2; A zaż nie wiećie/ íz Koścíolem Bożym íeítheście/ á Duch Boży miełka w was? *BibRadz* 1.Cor 3/16, I 336b *marg*, *Rom* 8/9, 11 [2 r.], 2.Cor 12/9, 1.*Ioann* 4/12, 13, 15; *BielKron* 4; *GrzegRóżn* M2; *RejAp* 69, 70, 175v; *RejPos* 145v; Przez to wiemy/ íz Pan Kryftus miełka w nas przez duchá íwego/ ktorego nam dáć raczył. *RejPosWiecz*² 93v, 90v, 91 [4 r.], 91v [5 r.], 92 [2 r.], 92v [2 r.]

(39); *RejPosWiecz*³ [97] [2 r.]; *GrzegŚm* 48; *KuczbKat* 180; *WujJud* 48 [2 r.] 99v [2 r.], 100, 172v, 220v *marg* (11); *WujJudConf* 47v, 128, 251v; *CzechRozm* 20, 264; *SkarŻyw* 22, 393, 498; *CzechEp* 17; *ReszPrz* 82; *ReszList* 181; *ArtKanc* K12, N9v; *GrabowSet* B3; *LatHar* 203, 205, 210, 241, 288; á ktokolwiek przysięga ná kościoł/ przysięgać nań/ y ná tego ktory w nim miełzka. *WujNT Matth* 23/21, s. 3, 98, 211, *Ioann* 6/56, s. 362 (36); *SiebRozmyśl* K3v; *SkarKaz* 457a, 488b. Cf *Zwrot*.

*Konstrukcje z podmiotem „człowiek” i dopełnieniem lub okolicznikiem „Bóg” [w tym: w kim (112), w czym [= w domu, w namiocie itp.] (17), przed kim (1), z kim (1), z czym (1)] (132): PatKaz III 144v; WróbŻołt 64/5, 139/14; MurzNT Ioann 15/4 [2 r.] 5, 6, 7; LubPs B4, F3, Qv, S6v [2 r.]; KrowObr Av, 59v, 190v [4 r.]; A kto záchowywa przykazánia iego/ ten w nim miełzka/ á Pan też w nim. Leop 1.Ioann 3/24, 1.Ioann 3/6; BibRadz Ez 15 agr, 1.Ioann 4/13; GrzegRóżn I3v, M2; RejPos 90; RejPosWiecz² 90v, 91 [9 r.], 91v [5 r.], 92 *marg*, 92v [6 r.] (60); RejPosWiecz³ [97]; KuczbKat 180; Widziłf że nie káždy co wierzy á w Pánie Chrystusie miełzka/ iuż przeyrzány ieft y wybrány. WujJud 68v, 68v *marg*, 69, 99v, 100, 130 (10); WujJudConf 68v; BudBib Ps 26/4; CzechRozm 86; KarnNap D3; Mnieć ferce tufzy/ że w naniećie twoim Wiecznie mam miełzkać pod fkrzydłámi twémi KochPs 88, 33, 37; CzechEp 17, 339; nie będzie z nim [Panem Bogiem] miełzkał/ kto go nie miłwie. ArtKanc A8v, K7v, K8v, Q6v; LatHar 52, 203, 204, 210; KołakSzczęśł B2v; Kto pożywa mego ciáłá/ á pije moię krew/ we mnie miełzka/ á ia w nim. WujNT Ioann 6/56; Bogći ieft miłóć: á kto miełzka we miłóći; w Bogu miełzka/ á Bog w nim WujNT 1.Ioann 4/16, s. 366, Ioann 15/4 [2 r.], 5, s. 368, 550 (13); SkarKaz 162a, 488b, Oooob.*

W charakterystycznych połączeniach: mieszkać bezpiecznie, cielesnie, na wieki (15), osobliwie, pospolitym obyczajem (2), prawdziwie (2), ustawicznie (6), wewnątrznie (2), wewnętrznym przez Ducha Św. złączeniem (2), wiecznie (wiekuiście) (6), własnie, zawsze, zwirzchownie (imieniem) (4); mieszkać po (przez) wszystkie dni żywota (2); mieszkać przez dary, przez Ducha (z Ducha (Świętego)) (7), przez miłóć (4), przez słowo boże, przez wiarę (11); mieszkać pod skrzydłami twemi; mieszkać w Bogu (10), w ciele Pana Krystusowym (2), w człowiecze (w ludziach) (4), w domu Twym (Boga żywiącego, Jego, Jehowy, pańskim) (9), w kościele (12), w namiocie twym (2), w Odkupicielu, w owczarni, w pałacach twoich, w Panie, w (Panu) Krystusie (50), w przybytku jego (przybytkach twych) (2), w (nie)wiernych (5), we wszystkich rzeczach, we wszystkim stworzeniu, w wybranych (2), w Zbawicielu, w zborze (3); mieszkać z Duchem Św., z ludem wiernym, z obliczem twoim, z Ojcem swym, z syn(a)mi ludzkimi (2).

Zwrot: »mieszkać w [czyim, jakim] sercu = habitare in corde Vulg [szyk zmienny] (10): LubPs dd4v; RejPos 266; RejPosWiecz² 92v [2 r.]; CzechRozm 189v; SkarŻyw 294; NiemObr 10, 87; Rácź mię też fklónić zupełnie ku tobie/ ábyś ty w ferce moim miełzkał wiekuiście LatHar 301; WujNT Eph 3/17.

Szeregi: »(nie tylko) być (a. przebywać), (i, a(1)bo, a, ale i) mieszkać« [szyk 15:10] (25): Pan Kryftus ieft á wftáwicznie miełzka w fwoich wiernych á wybránych/ przez lámę tylko wiarę/ przez miłóć/ á przez Duchá fwego s. RejPosWiecz² 93, 91 [6 r.], 91v [8 r.], 92v [5 r.], 93, 93v; ArtKanc K7v; LatHar 204; WujNT 372.

»mieszkać, trwać« (1): Błogofławieni [Panie] ktorzy tu miełzkaia/ aż ná wieki w domu twoim trwáią ArtKanc K8.

»wcielić się i mieszkać« (1): dla tego nam łam siebie [...] ná duchowny pokarm zołtáwił/ áby [= *abyś*] łie práwie weń wcielił/ y miełzkał w nim/ [...] á iżbyś też prezeń [!] Pánu Bogu przyańcieniem zołtał *KarnNap* D3.

δ. *O jedności osób Trójcy Świątej [w kim] (30)* : *GrzegRóżn* N3v; *SarnUzn* F2v; *BiałKaz* E 4v; *CzechRozm* 22v, 123v, 228; w *Himnie/ Gdzie niekończona moc w troiákiey łubstáncyey miełzka. CzechEp* 69, 141 [2 r.], 179, 217, 271, 296, 312, 341; *Chriřtus bowiem nie o troycy/ ále o Oycu łwoim iednołtáynie łwiádczy/ iż w nim miełzkaíac vczynki łpráwował. NiemObr* 110, 101, 104 [2 r.], 107, 119 [2 r.], 162; *ReszPrz* 82; iáko S. Ignátius łwiádczy/ że Chriřtus nie był Bogiem/ ále Bog w nim miełzkał *WujNT* 845, 194, *Col* 1/19, 2/9, s. 825, *Xxxxxx4*.

ε. *O przebywaniu w niebie (63)* :

αα. *O siedzibie Boga [gdzie] (30)* : *WróbŻołt* 112/5, mm4; *LubPs* B2, Z6, cc3v, ff4; *Abowiem to mowi wyłoki y powyłzłfony ktory miełłka w wieczności Leop Is* 57/15, 4.*Esdr* 8/1; *GrzegRóżn* D3v; *RejPos* 56v; *RejPosWiecz*² 93v; *Bo Piłmo S. przez to łłowo Oćiec/ poczyna to nam oznáymíac/ co w oney niedołtępney łwiátołści/ gdzie Bog miełzka/ íelt zákrtyto KuczKat* 15; *WujJud* 173; *BudBib Is* 57/15; *StryjWjaz* A4; *CzechRozm* 3v, 32 [2 r.]; *KochPs* 97, 188; *SkarŻyw* 331; *ArtKanc* 110v, N; *Ze włzędy pomoc twoię/ oni mieli/ Ktorzy w łwym zálu wołáli do ćiebie/ Co miełzkałz w niebie. GrabowSet* E3, E3v; *LatHar* 334, 359; *WujNT* 89, 1.*Tim* 6/16; *WysKaz* 5.

W charakterystycznych połączeniach: mieszkać w miejscu niedołścíłym, na (w) niebie (nad nieby) (12), w łwiátołści (w łwietle nieprzystępnym) (5), w wieczności (w wieku) (2), wysoko, na wysokołści(ach) (7).

ββ. *O zbawionych [w tym: gdzie (28), z kim (9) cf ł.] (33)* : *Abym miełzkał w domu bozym na wieczną długołć dniow. WróbŻołt* 22/6; *LubPs* F3v, Gv; *GroicPorz* pp4; *KrowObr* 45v; *RejWiz* 116; *Leop Apoc* 13/6; *RejZwierz* 123v; y wolimy precz wynidz z ćiałá/ á idz do Pána miełzkać. *BibRadz* 2.*Cor* 5/8; *BielKron* 224v; *Mącz* 58d; *RejAp* 101v, 103; *PaprPan* L4v; á iáko miłłue [Bóg] *Spráwiedliwego/ Piałt y dziř to czuie: Bo miełzka w niebie KochPieř* 12; *PudłFr* 54; *ArtKanc* E10v, K8v, P5v, Q6v; *GrabowSet* C; *LatHar* 283, 363, 597; *KołakSzczęł* C3v; *WujNT* 684, *Apoc* 12/12, 13/6; *SiebRozmył* B, K2v; *SkarKaz* 119b; *SkarKazSej* 703a.

W charakterystycznych połączeniach: mieszkać z anjołami, z synem swym, z łwiętyymi; mieszkać w domu bozym, w krolełtwie (wiecznym, niebieskim, [czyim]) (5), w miejscu bez skazy, w niebie (na niebie) (11), w niebieskich pałacach (2), w przybytku (niebieskim, [czyim]) (4); mieszkać na wieczną długołć dniow, na wieki (wieczne, wiekow) (3).

*Szereg: »mieszkać a przebywać« (1): Ktořego [krolełtwa jego] nas włzytkich rácz domiełćić Pánie Boże [...]/ ábychmy táms tobá y s tym wiernym pořrzednikiem náłzym/ y z Duchem łwiętyym miełzkałi á przebywałi/ ná wieki wieczne. RejPosWiecz*³ 96.

ζ. *O siedzibie szatana i dusz potępionych [gdzie] (11)* : *RejWiz* 159 [2 r.]; *BibRadz* *Bar* 4/34, *Apoc* 2/13; [która chudzinka] przypułciwłzy gorącą miłłość do łercá/ zołtáła nieobácznie więźniem gorłzego ćłowieká/ niř ktory s tych íelt/ co w piekle miełzkaíá. *GórnDworz* Aa4; *CzechEpPORz* **4v; *WujNT* *Apoc* 2/13; *GosłCast* 13.

mieszkać z kim (cf. **f.**) (1): [czart o kupcu] wtym zywoecie poky był Mnie Ina pylniey zewfsech fluzyl. Ia mu też to chce pamietać Gdy tam Inamy bedzie miefkać. *RejKup* h2v.

Szereg: »mieszkać i przebywać« (1): gdyż o thym ftychamy y widamy/ iż w tákich ruinach á w tych mieyfcach opuftofozálych owi dyabełkowie [...] tám pofpolicie rádzi miefzkáią y przebywáią. *RejAp* 148.

W przem (1) : Ale ty nicfsczęfcié [!] miefkkáy w piekle zawfzdi. *ForCnR* E3v.

η. *O siedzibie bóstw pogańskich* [gdzie] (2) : *BierRozm* 21; O fiedmifpherni władczy/ Olimpy y Skály/ Y Bogowie ktorzyby pod Niebem miefzkály. Zdeymicie zemnie ten žal *KořakCath* B3v.

θ. *O władzy szatana nad człowiekiem; też o opętaniu* (14) :

Konstrukcje z podmiotem „szatan” i okolicznikiem „człowiek” [w tym: w kim (3), w czym (2)] (11): fktorey [Ewy] myala fyą uylacz uyna na wfzytky yey przyfzle potomky a wktorych myefkacz myal dyabel przełz grzech *PatKaz III* 91v; *MurzNT Luc* 11/26; *RejPos* [77]; *RejPosWiecz*² 93v marg; *RejPosWiecz*³ 98v; Przychodzi [...] Pan do próżnego domu [...] y biorąc z fobą fiedmi gorfzych niźli fam/ w chodzi weń/ y tam miefzka *SkarŻyw* 36; *CzechEp* 374; *WujNT* 143, *Matth* 12/45, *Luc* 11/26; Zálówał fię też człowiek iż niewolą ćierpiał fzatánfką y duchow złych/ ktorzy go trafil/ y w ćiele iego miefzáli *SkarKaz* 488a.

Konstrukcje z podmiotem „człowiek” i okolicznikiem „szatan” [w kim, w czym] (3): powieda/ iż ná niewierniki y ná thy ktorzy miefzkáią w kofciele fzatánfkim ma miecz oftry *RejAp* 24; *RejPosWiecz*² 93v [2 r.].

Szereg: »być i mieszkać« (1) : Iż iáko ći ktorzy w fzatánie fyą y miefzkáią/ vftáwicznym grzeřenem to po fobie okázuią/ iákim duchem bywáią rżądzeni y fprawowani *RejPosWiecz*² 93v.

2. *Postępować w określony sposób, zgodnie z jakimiś przepisami, normami; też żyć w określonym stanie cywilnym; inhabitare* *Modrz*; *manere* *Vulg* [w tym: gdzie (2) cf **a.**] (155) :

mieszkać wedle czego (3): [rychlej grzesznika] w powadze máią/ niźli owego pocźciwego á cnotliwego ktorzyby chciał miefzkąć wedle zakonu Pánfkiego *RejAp* 179v; *RejPos* 7, 346.

mieszkać w czym (40): *PatKaz III* 144v; *WróbŻółt* 67/7; Bom ya záfzdy wnabozenftwie Miefkał ba y wpoftunftwie [!] *RejKup* t8v, o7v; *HistAl* K3; *MurzNT Ioann* 15/9; *BielKom* A2, C3v; *GliczKsiąż* Qv; *LubPs* ee2v; *KrowObr* 7v, 59v; *RejWiz* 37v; *OrzList* d2, f3; *LeszczRzecz* A4; *RejZwierz* 108v; [Lucyjanus] w káždy [z wiar fwiata] miefkał áby fie iey wywiedzyał/ á fkoro fie wywiedzyał potym fie z niey násmiewał. *BielKron* 156, 25, 45, [84²], 96v, 98, 198; *RejAp* 25; *RejPos* 256 [2 r.] 328; *BiałKat* 168v; *RejZwierz* [233]; *WujJud* 99v, 100; O oftáteczna nędzo/ w tych domiech/ w tych Miefciech kráinách/ miefzkąć w ták wielkiej rofpultności/ okrućienftwie/ á niekárności. *ModrzBaz* 31 v; *SkarŻyw* 580; *CzechEp* 17; *ReszList* 145; *ArtKanc* A4; Iefli ći ktorzy żony máią/ [...] máią z nimi iáko y pierwey obcować/ czyli ie opuścić/ á miefzkąć w czyfłtości? *WujNT* 594, 1.*Ioann* 4/16, Aaaaa.

mieszkać jak (10): *WróbŻółt* V8; *SeklKat* L; *RejWiz* 189v; *OrzList* d3; *RejZwierz* 86; *BielKron* 129v; *RejZwierz* 136v, 232v; Lecż iuż o Obyczáioch [!] wfzech młodzieńcow/ ktorzyby chwálebnie w Rzeczypoftolitey chćieli miefzkąć [cum laude in republica versari]/ y w obec y z ofobná niech będzie dofyć. *ModrzBaz* 15; *GostGospPon* 169.

W porównaniach (7): *RejRozpr* B2; *RejKup* b3v; *RejWiz* 49v, 189v; *BielKron* 318; błogosławion który rozfzyrza Gadá/ iáko lew miefzkáć będzie *BudBib Deut* 33/20; *ArtKanc* S7v.

W charakterystycznych połączeniach: *mieszkać w błędzie* (4), *w bojaźni bożej* (3), *chwalebnie, cicho, w cnocie, w (nie)czystości* (3), *wedle dekretów, w dobrej sprawie, dobrze, w grzechu* (2), *w jedności (krześcijańskiej, wiary)*(2), *w mierności, w miłości* (7), *w nabożeństwie, w niedbałości, w niekarności, w ogniu, w okrucieństwie, w opanowaniu członków, pocziwie (uczciwie)* (2), *w pokorze, w posłuszeństwie, w prostości serc, pustopas, w rozpustności, spokojno (niespokojnie)* (2), *swowolnie, w szkaradym żywocie, w wierze* (2), *w [czyjej] woli (wedle wolej)* (2), *w zakonie (wedle zakonu, w słowie zakonu)* (4), *w złym zwyczaju* (2); *mieszkać jako (by) bydło* (3), *jakoby dzicy mężowie, by kupczycy, jako lew, by zwierzęta*.

Zwroty: »w dziewiczym stanie [z kim] mieszkać« [szyk zmienny] (4): *BOleflaw Pudikus/ rzeczony wftydliwy/ iż w dziewiczym stanie z fwoią żoną miefzkáć* *BielKron* 359v, 176, 358, 360.

»w kościele, w społeczności kościoła mieszkać« = *wyznawać jakąś religię* [szyk zmienny] (13:1): *WróbŻółt* T8v; *LubPs* bbv marg; ábowiem wzięłem wielkie dobrodzieyftwo od [...] Máchometá przeto w iego będę ząwždy kościele miefzkáć. *BielKron* 459; *OrzQuin* G3v, Hv, K4v, L4v, N3, N3v, T2v; *Szczęśliwi/ którzy w twoim kościele miefzkáią* *KochPs* 126; *ReszPrz* 13, 14, 97.

»w małżeństwie, w granicach małżeństwa, w stadle małżeńskim mieszkać« [szyk zmienny] (8:1:1): *SeklKat* L; *KrowObr* 139, 233v, 234v; *OrzList* d3; *RejAp* 110v; *RejPos* 256; *Lecz niebiefkie przykazania wftytkim ktorziby fię od požądliwóści cielefney hámowác niemogli/ każą/ áby żony poymowáli/ á w gránicách prawdziwego małżeńftwá miefzkáli [intra limites legitimi tori se cohibeant].* *ModrzBaz* 54; *ReszPrz* 97; *WerKaz* 283.

»we wdowstwie mieszkać« (1): ále [!] tjlko te⁸⁰ [*duchownego Kościół przyjmuje*]/ który fię ábo od pierwfzey (żjwey) [żony] powóściąga/ ábo we wdowftwie miefzká *SkarŻyw* 456.

»bez (a. przez) żony, w bezzeństwie mieszkać« = *vivere caelibem a. caste Calag* [szyk zmienny] (3:1): *Dobrzeć on Filozow rádził yednemu/ który gdy go pytał/ yelliby fie myał ożenić álbo bez żony myęfzkáć/ odpowedyzwał mu* *GliczKsiąż* P7; *KrowObr* 61v; *RejPos* 345v; 49a.

Szereg: »żyć i mieszkać« (1): *A ták wołaymy nabożnemi głófy do tego krolá fwego/ [...] áby [...] raczył [...] ípráwić myfli y fercá náfze/ ábychmy żyli y miefzkáli wedle woley świętey iego* *RejPos* 7v.

a. *Pozostawać z kimś w określonych stosunkach* [w tym: z kim (42) – z sobą (8), między sobą (3); w czym [= jak postępując (2) cf wyżej] (66) :

mieszkać wedle czego (1): *Ami thakyełch wedlye ítharadawnego przyaczyelftwa y myerv ízwalfcham Kro. mczam y zyemyam walchey Kro. mczi chczeni ízye zachowacz y myefkacz.* *LibLeg* 11/165.

mieszkać w czym (43): *BierEz* P4v; *LubPs* dd2v; *KrowObr* 63; *Leop 2.Mach* 12/30; *BielKron* 224v; *niech fię ítára/ [...] dáwác znác/ że onego vczynku záluie/ y do tego fię gárnie/ że z onym obráżonym zásię w miłości miefzkáć prágnie.* *ModrzBaz* 65v; *SkarJedn* 59, 293; *SkarKaz* 316a; *PaxLiz* E3. *Cf* »w pokoju mieszkać«, »w przyjaźni mieszkać«, »we zgodzie mieszkać«.

mieszkać jak (16): *A od tychmiáft Herod s Piláte^m/ ítali fie przyácielmi ij towarzyfłmi/ bo pred [!] tym z sobą zle miefłkali* *OpecŻyw* 122; *LibLeg* 10/66; *GórnRozm* K2v. *Cf* »dobrze mieszkać«, »spokojem mieszkać«, »zgodą mieszkać«.

W porównaniach (6): *RejPs* 200; Gdyż nie fłyhć rofterku [...] ni zdrady. Jedno iako rodzeni/ tak łobie miefzkaię *RejWiz* A3; *RejFig* Bb7; *BielKron* 334; iużby ludzie pobożni á poćciwi tylkoby łobie miefzkali iako Anyeli fwięci w wielkiej zgodzie á w wielkiej miłości ná ziemi *RejZwierc* 96; *ActReg* 86.

W charakterystycznych połączeniach: jako anjeli mieszkać, jako bracia (brat) (2), w dobrej wolej, w gniewie (2), w jedności (5), jak z Lucyperem, w miłości (10), jako niemy dobytek, w obronie, wedle przyjaćielstwa i mieru, jako rodzeni, źle.

Zwroty: »dobrze mieszkać« = *esse in gratia* *Modrz* (8): *LibLeg* 7/41v, 42, 10/148v; wzyął też ná pomoc y łamfiady łwoie s ktoremi dobrze miefzkał *BielKron* 11 v, 163v, 459v; *Prot* B3; *ModrzBaz* 66v.

»w pokoju, spokojem mieszkać« = *in pace vivere* *Modrz* [szyk zmienny] (11:1): zebi wyeczaj na obyie stronye poddany naschi miedzi sobą niewalczyly y miefzkalybi wpokoyv miedzi sobą *LibLeg* 11/85v, 11/65v, 183v; *BibRadz Ps* 7/5, 40/10; *BielKron* 438v; *ModrzBaz* 101v; *ZapKościar* 1579/3v; *ReszHoz* 132; *KlonKr* Av; *SkarKaz* 316a; *SkarKazSej* 671b.

»w przyjaćni mieszkać« [szyk zmienny] (8): *MetrKor* 46/47v; *LibLeg* 7/41, 41v, 10/92v, 11/141; Amurat chcąc łnim w dobrej przyiaćni miefzkac/ do dziefiaci lath wziął przymierze *BielKron* 304, 100v; *KochWz* 137.

»społu mieszkać« (1): Iako to iest rzecz rofkolna [...]/ gdy zgodliwe zebranie ludzi á nieinaczey iako bracia łpołu miefzkaię *RejPs* 200.

»w(e) zgodzie (a. niezgodzie), zgodą, zgodliwie (a. zgodnie) mieszkać« [szyk zmienny] (14:2:2): *March*¹ A4; *RejKup* m4, cc8; *LibMal* 1551/161; *GroicPorz* z4v; *RejFig* Bb; *OrzRozm* D3; *RejPos* 43; *RejZwierc* 78, 96; *PapPan* Rv; *SkarJedn* 4; *SkarŻyw* 471; Boże fie žal ná náfze głupie chrześciány/ Iż wolą oto przełtác z niecnymi Pogány/ A niżli z łobą miefzkac/ w chrześciánfkiey zgodzie *BielSen* 15; *ArtKanc* V3; *SkarKaz* 316a, 633a, 634b.

Szeregi: »trwać i mieszkać« (1): Ktorzyfz się to tak wedlug Vgody przyiaćielfki podpisać dali, iłz wpokoju zobu stron trwac i miefzkac będą. *ZapKościar* 1579/3v.

»mieszkać i zachować się« [szyk 1:1] (2): oczyecz walfzey Krolyewífkyey M. [...] łfwikll obmiłflacz [...] yako bi yeho M. W. Krolyewífkyey Mczi sdodem łfwim włfziłtkyem y łpoddanymy łfwimy. y W. K. mczi takyefłz wobronyie a w pokoyv dobrem myefkacz y zachowacz łfia mogł. *LibLeg* 11/133v, 11/165.

»żyć i mieszkać« (1) : OTo iák dobrze iest w wdzięczney łpołeczności/ Życ miłym braciłfzkom á miefzkac w iedności *LubPs* dd2v.

3. Opóźniać (się), odwlekać coś, ocięgać się; przeciągać, przedłużać coś lub spełnienie czegoś; czekać; *cessare* *Mącz*, *Cn*; *traducere*, *trahere* *Mącz*; *morari* *Vulg*; *commorare*, *quiescere*, *tardare* *Cn* [w tym: z przeczeniem (112) – nie mieszkaj(my, -cie) (36)] (144) : *BierEz* Dv, D2, D3v, G2, O, Q2v; *OpecŻyw* 18v, 103v; *LibLeg* 10/66; *RejPs* 199; *RejJóz* E8; *RejKup* b2,ł3; O sędziech, z ktorych by się sprawiedliwość ludzka nie mieszkala, była miedzy pany i pošly niemała zminka *Diar* 91; *RejWiz* 167; A teras co więcey miefłkalfz? Włthań á okrzci fie *Leop Act* 22/16; *RejZwierz* 101; *BibRadz Eccli* 32/13; *Goski* A8; *BielKron* 304; *Mącz* 207a, 233a, 260a, 460c; IEłli fye ktho iadem/ albo ktorą

trućiną zaráżonym poczuie/ nątychmiałt themu ma ząbieżec á nie mieřzkác *SienLek* 155v, 43; 158v; *RejAp* 198; *RejPos* 163v, 205v [2 r.], [236]v, 244 [2 r.], 275 [2 r.]; *BudBib* 4.Reg 9/3; *SkarJedn* 386; *KochOdpr* C2v; *KochPs* 191; *SkarŻyw* 51, 244; *MWilkHist* C2; *BielSjem* 18; *ArtKanc* K12, T4v; *ActReg* 55; 74; *GrochKal* 20; muřířz [...] ząbáwić nas boiáźni/ zą czym my mieřzkamy/ Gdy dařz řyná/ my w drógę zaráz řie vdamy. *GórnTroas* 41; *WysKaz* 7; BOG cię tu żegnay/ bo mi pilno w drogę/ Mieřzkác nie mogę. *KlonFlis* G2; *SapEpit* A3; *KlonWor* 22.

mieszkać do czego (2): czytay łobie řam [...] inřze náznáczone mieyřcá/ boć řie mnie do czego inřzego ná ten czás pożytecznieyřzego mieřzka. *CzechRozm* 7; *SkarKaz* 120a.

mieszkać komu (3): *OrzQuin* O2v; A ták máło tego było w. m. potrzebá [...] mowić o tym ták řpornie/ á mieřzác pánu Kořtce/ iż wiele rzeczy [...] nie powiedział. *GórnDworz* Bb8; *CzechRozm* 7.

nie mieszkać czemu (3): *Diar* 30; Saul áby řie pogoniey nie mieřzkáło/ rořkazał [...]/ áby řadny nie iadł áż do wieczorá *BielKron* 64v; *RejŻwierc* 150v.

mieszkać co (8): Rzekł kupiec/ drogę mi mieřkacíř *BierEz* A4; *Diar* 24, 46; *BielKron* 243. Cf »czasu nie mieszkać«.

mieszkać na czym (2): Magna fluminis mora interposita, Długořmy ná przepráwování řie przez rzekę mieřzkáli. *Mącz* 311b; *SkarŻyw* 403.

nie mieszkać w czym [w tym] (2): *RejPosWiecz*³ 99v; A ták s pożytkiem Krolá rychło obieraymy/ Dla Pána Bogá prořę nic w tym nie mieřkaymy. *WierKróc* A3.

mieszkać z czym (2): *LubPs* A5v; wziáwřzy řukniá z řiebie dał iey vkázuiác przykřádem/ ábyřmy z dobrymi vczynkámi niemieřzkáli *SkarŻyw* 355.

[*mieszkać z czym [= długo nie przynosić*]: Miła kuchárko warz rychło/ [...] mieřkacíř bário długo zrybámi. *Wokabul* 1539 H.]

cum inf (5): *BielŻyw* 150; dáli znác Alexándrowi áby przyiechał po Dáryuřá. Nie mieřkał Alexándor przyiechác *BielKron* 125v, 124; *KochPs* 143; *PowodPr* 49.

Zaprzeczony imieřłów przysłówkowy w funkcji okolicznika: »nie mieřkajác« (51), »nie mieřkawszy« (1) = *bez zwłoki, bez ociągania, natychmiast* [w tym: *nic nie mieřkajác (a. mieřkawszy)* (18)] (52): *BierEz* E, L3v; *OpecŻyw* [80], 110v; *BielŻyw* 37, 124; *LibLeg* 10/146, 11/93v; 107v; *RejPs* 141, 199; *RejJóz* L2; *Diar* 57; *BielKron* 321v, 405, 409, 412v, 417; *RejAp* 19v; [*Pan uřzawszy*] oneę pokoreę nędznice oney/ nic nie mieřkawřzy/ [...] vzdrowił wnet ták řrogi [...] vpadek iey. *RejPos* 256v, 163v, 180; *RejŻwierc* 73v; *BiałKaz* M4; *SkarJedn* 134, 218; *KochOdpr* C4v; dotknáwřz řię ciáłá dzieięciá one⁸⁰/ moc řię Boża ziąwiłá/ iřz nie mieřkáiác ożyło. *SkarŻyw* 252, 13 [2 r.], 121, 166 [2 r.], [282], 286 (18); *StryjKron* 707; *KochJez* Bv; *ActReg* 13, 165; *OstrEpit* A3v; *SiebRozmyřl* F3v; *PudłDydo* A2.

Zwroty: »czasu nie mieszkać; mieszkać czas« = *tempus traducere* *Mącz* (2;2): ocoć trzebá pytay/ ředno mi czářu niemieřkay *BierEz* C; *ZapKościę* 1580/15v. Cf »mieřć a mudzić czas«.

»długo (nie) mieszkać« = *demorari, nectere moras* *Mącz* [szyk zmienny] (10): *BierEz* G4v; *OpecŻyw* 163v; *RejKup* Tv; *LubPs* A5v; *BielKron* 314; Move abs te moram, Pořpieřzay řie/ nie mieřkay długo. *Mącz* 233d, 233a, 244a, 311b; *SkarŻyw* 560.

